

Comisia juridică, numiri și imunități

RAPORT **la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative** **(procesul de elaborare și promovare a proiectelor actelor** **normative)** **(nr. 435 din 30.11.2023)** **Lectura II**

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, inițiativă legislativă a Guvernului, prezentat spre examinare Parlamentului în mod prioritar și comunică următoarele.

Proiectul este elaborat pentru realizarea acțiunii nr. 1.28 din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 90/2023 - Perfecționarea procedurii de elaborare și expertizare a proiectelor de acte normative.

Proiectul are drept scop eficientizarea și simplificarea procesului de elaborare a proiectelor de acte normative și excluderea neconcordanțelor între prevederile Legii nr. 100/2017 și prevederile altor acte normative. Modificările se justifică mai ales în contextul în care, urmare a obținerii statutului de stat candidat, volumul de lucru al autorităților publice se va mări substanțial. Simplificarea procesului de elaborare a proiectelor de acte normative va contribui la accelerarea procesului de elaborare și promovare a proiectelor, în special a celor cu relevanță UE.

Proiectul a fost aprobat în lectura întâi la 15 decembrie 2023.

La data de 16 februarie 2024 proiectul a fost supus consultărilor publice cu participarea autorităților publice interesate și reprezentanților organizațiilor societății civile.

Pentru lectura a doua au fost examinate amendamentele deputaților, recomandările autorităților publice interesate și organizațiilor societății civile, obiecțiile de ordin tehnico-legislativ a Direcției generale juridice a Secretariatului Parlamentului, și se conțin în sinteză, parte integrantă a prezentului raport.

Proiectul redactat se anexează.

În rezultatul dezbaterilor, Comisia juridică, numiri și imunități, cu votul majorității membrilor, propune proiectul de lege nr. 435 din 30.11.2023 spre adoptare în lectura a doua în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

Veronica ROȘCA,
Președintele Comisiei

LEGE

pentru modificarea unor acte normative (procesul de elaborare și promovare a proiectelor actelor normative)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – La articolul 1 alineatul (1) din Legea nr. 173/1994 privind modul de publicare și intrare în vigoare a actelor oficiale (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 183–185, art. 653), cu modificările ulterioare, textul „în limba română cu traducere în limba rusă și în alte limbi, conform legislației” se substituie cu textul: „în limba română. Traducerea în limba rusă a actelor normative se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova concomitent cu publicarea actelor normative în limba română.”

Art. II. – La articolul 11 din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 297–300, art. 544), cu modificările ulterioare, alineatul (3²) se abrogă.

Art. III. – La articolul 22 din Legea nr. 192/1998 privind Comisia Națională a Pieței Financiare (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 117–126 BIS), cu modificările ulterioare, alineatul (4) se abrogă.

Art. IV. – La articolul 8 din Legea nr. 382/2001 cu privire la drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale și la statutul juridic al organizațiilor lor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 107, art. 819), cu modificările ulterioare, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Pe teritoriile în care persoanele aparținând unei minorități naționale constituie o parte considerabilă din populație, actele autorităților administrației publice locale se publică în limba română și, după caz, în limba minorității respective.”

Art. V. – În cuprinsul Legii nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr. 126–130, art. 627), cu modificările ulterioare, cuvintele „notă

informativă”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „notă de fundamentare” la forma gramaticală corespunzătoare.

Art. VI. – Articolul 7 din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 215–217, art. 798), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Informația relevantă privind procesul de elaborare și adoptare a deciziilor se plasează pe pagina web oficială a autorității publice și, după caz, pe alte platforme electronice.”

Art. VII. – În cuprinsul Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 223–230, art. 519), cu modificările ulterioare, cuvintele „notă informativă”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „notă de fundamentare” la forma gramaticală corespunzătoare.

Art. VIII. – Legea integrității nr. 82/2017 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 229–243, art. 360), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 22 alineatul (1), cuvintele „și extrabugetare” se exclud.

2. Articolul 28:

la alineatul (2):

litera a) se completează cu cuvintele „și documentelor de planificare”;

alineatul se completează cu litera g) cu următorul cuprins:

„g) actelor prin care se aprobă conceptele sistemelor informaționale.”

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Expertiza anticorupție, cu excepțiile stabilite la alin. (2) și (3), se efectuează de către Centrul Național Anticorupție concomitent cu efectuarea expertizei juridice a proiectului actului normativ. În procesul de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor actelor normative se aplică prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.”

alineatele (6) și (7) se abrogă.

Art. IX. – Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 7–17, art. 34), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. În cuprinsul legii:

cuvintele „legislația Uniunii Europene”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „legislația UE” la forma gramaticală corespunzătoare;

cuvintele „notă informativă”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „notă de fundamentare” la forma gramaticală corespunzătoare.

2. La articolul 1 alineatul (2), cuvintele „și nici actelor care nu conțin norme de drept” se exclud.

3. La articolul 2:

după noțiunea „act normativ” se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins:

„act normativ cu relevanță UE – act normativ care are ca scop transpunerea în ordinea juridică internă a actelor juridice europene sau care urmărește crearea cadrului juridic național necesar pentru implementarea legislației Uniunii Europene (în continuare – legislația UE);”

noțiunea „autor al proiectului actului normativ” se completează cu textul „, precum și subiectul împuternicit să aprobe sau să emită actul normativ, potrivit domeniilor de competență”;

noțiunea „analiza ex ante” se exclude;

noțiunea „analiza impactului de reglementare” va avea următorul cuprins:

„analiza impactului de reglementare – proces prin care se determină necesitatea adoptării, aprobării sau emiterii actului normativ și se identifică cea mai eficientă soluție, în baza analizei problemelor, pentru stabilirea obiectivelor, identificarea soluțiilor alternative și evaluarea costurilor și beneficiilor, conform metodologiei aprobate de Guvern;”

la noțiunea „Registrul de stat al actelor juridice”, cuvintele „se înregistrează” se substituie cu cuvintele „se publică”;

noțiunea „sigla „UE”” va avea următorul cuprins:

„sigla „UE” – siglă cu care se marchează proiectele actelor normative, precum și actele normative în vigoare cu relevanță UE, și care se aplică de autorul proiectului;”.

4. La articolul 3 alineatul (3), textul „, precum și legislației Uniunii Europene” se exclude, iar în final se completează cu următorul enunț: „Soluțiile propuse în proiectul actului normativ trebuie să fie în concordanță cu legislația UE din domeniul respectiv și să asigure compatibilitatea cu aceasta.”

5. Articolul 14 va avea următorul cuprins:

„Articolul 14. Hotărârea Guvernului

(1) Hotărârea Guvernului este un act care se adoptă de către Guvern pentru organizarea executării legilor.

(2) Hotărârea Guvernului cu caracter normativ poate conține, după caz, regulamente, instrucțiuni, reguli, metodologii, standarde.”

6. Articolul 16 se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Drept temei pentru emiterea sau aprobarea actelor normative cu sigla UE pot servi Legea nr.112/2014 pentru ratificarea Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, precum și Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, din care derivă obligația de armonizare. În acest caz, actele normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome se vor limita la cadrul juridic necesar pentru implementarea legislației UE.”

7. Articolul 20:

la alineatul (1), litera a) va avea următorul cuprins:

„a) publicarea anunțului privind inițierea elaborării proiectului actului normativ, a rezultatelor activității de documentare, dacă o astfel de activitate a fost desfășurată în prealabil, și, după caz, a notei de fundamentare;”

articolul se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Procedura de elaborare și promovare a inițiativelor legislative ale deputaților în Parlament este reglementată de Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996.”

8. Articolul 21 alineatul (1):

se completează cu litera d¹) cu următorul cuprins:

„d¹) înregistrarea proiectului actului normativ și atribuirea numărului unic, pentru actele normative care urmează a fi aprobate de Guvern sau care constituie inițiativă legislativă a Guvernului;”

literele e) și f) vor avea următorul cuprins:

„e) consultarea publică, avizarea și efectuarea expertizei de compatibilitate a proiectului actului normativ cu legislația UE;

f) întocmirea sintezei, cu inserarea obiecțiilor, propunerilor și recomandărilor recepționate în cadrul avizării și consultării publice;”

alineatul se completează cu literele f¹) și f²) cu următorul cuprins:

„f¹) efectuarea expertizei anticorupție și a expertizei juridice;

f²) completarea sintezei cu constatările și concluziile expertizelor;”.

9. Articolul 22:

la alineatul (3), litera c) va avea următorul cuprins:

„c) rezultatele activității de documentare, după caz;”

la alineatul (4), după cuvintele „Proiectele actelor normative” se introduce textul „, , însoțite de notele de fundamentare,”.

10. La articolul 24 alineatul (4), cuvintele „și ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare” se exclud, iar cuvintele „instituțiile respective” se substituie cu cuvintele „instituția respectivă”.

11. În capitolul III, secțiunea a 3-a se abrogă.

12. Legea se completează cu articolul 27¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 27¹. Activitatea de documentare**

(1) Elaborarea proiectelor actelor normative este precedată, în funcție de importanța și complexitatea acestora, de o activitate de documentare ce constă în analiza realităților economico-sociale supuse reglementării, a istoricului legislației din domeniul respectiv, precum și a reglementărilor similare din legislația altor state, în special a statelor membre ale Uniunii Europene.

(2) În activitatea de documentare, pentru fundamentarea proiectului actului normativ se analizează impactul de reglementare și se examinează jurisprudența Curții Constituționale în domeniul respectiv, a Curții Europene a Drepturilor Omului și cea a Curții de Justiție a Uniunii Europene, practica instanțelor judecătorești în aplicarea actelor normative respective, instrumentele juridice internaționale, precum și doctrina juridică în domeniu.

(3) Analiza impactului de reglementare nu se efectuează pentru:

- a) proiectele documentelor de politici și de planificare;
- b) proiectele privind încheierea, suspendarea, denunțarea sau stingerea tratatelor internaționale;
- c) proiectele privind aprobarea bugetului de stat, a bugetului asigurărilor sociale de stat, a fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală și proiectele de modificare a acestora, precum și pentru rapoartele privind executarea acestor bugete.

(4) Rezultatele activității de documentare și referirile la sursele de informații sunt incluse în nota de fundamentare la proiectul actului normativ.

(5) În cazul proiectelor actelor normative care constituie inițiativă legislativă a Președintelui Republicii Moldova, a deputaților în Parlament, a Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia, precum și în cazul proiectelor actelor normative elaborate de autoritățile administrației publice locale, nota de fundamentare conține informații privind efectele soluțiilor propuse asupra societății, economiei și bugetului public național sau, după caz, bugetului public local.”

13. La articolul 28 alineatul (2), textul „ , al studiilor de cercetare, precum și în baza analizei ex ante” se substituie cu cuvintele „și al rezultatelor activității de documentare”.

14. La articolul 29 alineatul (1), cuvintele „studiului de cercetare” se substituie cu cuvintele „rezultatelor activității de documentare”.

15. La articolul 30:

alineatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins:

„(1) Concomitent cu elaborarea proiectului actului normativ se întocmește nota de fundamentare, conform modelului prevăzut în anexa nr. 1, care cuprinde următoarele compartimente:

- a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ;
- b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ;
- c) obiectivele urmărite și soluțiile propuse;
- d) analiza impactului de reglementare;
- e) compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE;
- f) avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ;
- g) concluziile expertizelor;
- h) modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent;
- i) măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ.

(2) Compartimentele prevăzute la alin. (1) lit. d)–g) se includ în nota de fundamentare doar dacă, la elaborarea proiectului actului normativ, au fost realizate etapele corespunzătoare.”

articolul se completează cu alineatele (2¹) și (2²) cu următorul cuprins:

„(2¹) Notele de fundamentare la proiectele legilor bugetare anuale și la proiectele de modificare a acestora se întocmesc în conformitate cu prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014.

(2²) Notele de fundamentare la proiectele actelor normative ce vizează activitatea de întreprinzător pot fi întocmite anterior elaborării proiectului actului normativ.”

la alineatul (3), după cuvintele „în urma avizării” se introduce textul „, , consultării publice”.

16. Articolul 31 va avea următorul cuprins:

„Articolul 31. Proiectele actelor normative care vizează armonizarea legislației naționale cu legislația UE

(1) Procedura, condițiile și etapele procesului de transpunere a legislației UE în legislația națională se stabilesc de Guvern.

(2) Actele normative cu relevanță UE sunt marcate cu sigla „UE” și conțin clauza de armonizare conform modelului aprobat de Guvern.

(3) Pentru proiectele actelor normative cu relevanță UE, analiza impactului de reglementare se elaborează în formă simplificată, în conformitate cu metodologia aprobată de Guvern.

(4) Pentru proiectele actelor normative cu relevanță UE, autorul proiectului întocmește tabelul de concordanță. Modelul tabelului de concordanță și procedura de întocmire a acestuia se aprobă de Guvern.

(5) Proiectele actelor normative cu relevanță UE se supun obligatoriu expertizei de compatibilitate cu legislația UE, care se efectuează în conformitate cu prevederile art. 35.”

17. La articolul 32:

alineatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins:

„(1) Proiectul actului normativ, însoțit de nota de fundamentare și, după caz, de alte acte, se transmite spre avizare autorităților publice centrale responsabile de aplicarea prevederilor conținute în proiect și instituțiilor interesate, în funcție de obiectul de reglementare.

(2) Proiectele actelor normative care vizează domeniile de competență ale autorităților publice autonome se transmit obligatoriu acestora spre avizare.”

articolul se completează cu alineatele (2²) și (5¹) cu următorul cuprins:

„(2²) Proiectele actelor normative cu impact financiar asupra bugetelor se avizează obligatoriu de către Ministerul Finanțelor, iar proiectele ce reglementează activitatea de întreprinzător și notele de fundamentare la acestea se avizează de către grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător.”

„(5¹) În avizele la proiectul actului normativ, autoritățile publice își expun opinia în privința soluțiilor juridice din domeniile care intră în sfera lor de competență sau care le vizează direct. Reprezentanții societății civile prezintă recomandări cu privire la proiectul actului normativ. Avizele și recomandările conțin obiecții și propuneri motivate, cu anexarea, după caz, a versiunii redactate a proiectului sau a unor prevederi. În caz contrar, se comunică lipsa de obiecții și propuneri.”

alineatul (6) va avea următorul cuprins:

„(6) În urma avizării și consultării publice, autorul proiectului actului normativ întocmește sinteza, care include obiecțiile și propunerile autorităților

publice și recomandările reprezentanților societății civile, conform unuia dintre modelele prevăzute în anexa nr. 2.”

articolul se completează cu alineatul (8) cu următorul cuprins:

„(8) În urma avizării și consultării publice repetate, autorul proiectului actului normativ completează sinteza cu o rubrică nouă, în modul prevăzut la alin. (6).”

18. Articolul 33 se abrogă.

19. Articolele 34–36 vor avea următorul cuprins:

„**Articolul 34.** Expertiza proiectului actului normativ

(1) Autorul proiectului actului normativ asigură prezentarea acestuia către autoritățile publice responsabile pentru efectuarea expertizei de compatibilitate cu legislația UE, a expertizei anticorupție și a expertizei juridice, în funcție de tipul raporturilor sociale reglementate.

(2) Expertiza de compatibilitate cu legislația UE se efectuează concomitent cu avizarea proiectului actului normativ.

(3) Expertiza anticorupție și expertiza juridică se efectuează la etapa finală, după definitivarea proiectului actului normativ potrivit avizelor, expertizei de compatibilitate cu legislația UE și rezultatelor consultărilor publice.

(4) Concluziile expertizelor se includ în nota de fundamentare la proiectul actului normativ.

(5) În urma efectuării expertizelor, autorul ajustează proiectul actului normativ și completează sinteza cu constatările și concluziile expertizelor. Neacceptarea constatărilor și concluziilor expertizelor trebuie motivată în sinteză.

(6) Dacă, în urma efectuării expertizelor, mai mult de 30% din textul proiectului actului normativ este modificat, acesta este remis repetat spre avizare, expertizare și consultare publică.

Articolul 35. Expertiza de compatibilitate cu legislația UE

(1) Expertiza de compatibilitate cu legislația UE este obligatorie pentru toate proiectele actelor normative cu relevanță UE și pentru proiectele de modificare a actelor normative cu relevanță UE, inclusiv pentru cele ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome.

(2) Proiectul actului normativ cu relevanță UE se expediază Centrului de Armonizare a Legislației pentru efectuarea expertizei de compatibilitate cu legislația UE.

(3) Expertiza de compatibilitate se efectuează conform metodologiei aprobate de Centrul de Armonizare a Legislației.

(4) Proiectele actelor normative cu relevanță UE care constituie inițiativă legislativă a Președintelui Republicii Moldova, a deputaților în Parlament și a Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia se transmit Guvernului pentru efectuarea expertizei de compatibilitate cu legislația UE, după înregistrarea lor în Parlament.

Articolul 36. Expertiza anticorupție

(1) Expertiza anticorupție se efectuează în scopul identificării în proiectul actului normativ a factorilor generatori ai riscurilor de corupție, precum și în scopul formulării recomandărilor în vederea înlăturării acestor factori.

(2) Proiectul actului normativ, însoțit de nota de fundamentare și de sinteză, se expediază Centrului Național Anticorupție pentru efectuarea expertizei anticorupție.

(3) Expertiza anticorupție este obligatorie pentru toate proiectele actelor normative și se efectuează conform metodologiei aprobate de Centrul Național Anticorupție.

(4) Expertiza anticorupție pentru proiectele actelor normative care constituie inițiativă legislativă a Președintelui Republicii Moldova, a deputaților în Parlament și a Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia se efectuează după înregistrarea lor în Parlament.

(5) Expertiza anticorupție a proiectelor actelor normative prevăzute la art. 6 lit. e)–h) se efectuează de către autorii proiectelor în conformitate cu metodologia de efectuare a expertizei anticorupție aprobată de Centrul Național Anticorupție. În cazul proiectelor care conțin reglementări ce vizează domeniile vulnerabile la corupție, Centrul Național Anticorupție poate acorda, la solicitare, suport metodologic autorului proiectului la efectuarea expertizei anticorupție.

(6) Centrul Național Anticorupție poate antrena în efectuarea expertizei anticorupție specialiști din afara instituției, iar autoritățile publice pot acorda

asistență Centrului Național Anticorupție la efectuarea expertizei anticorupție în limitele competențelor acestora.”

20. Articolul 37:

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Proiectul actului normativ, însoțit de nota de fundamentare, de sinteză și, după caz, de tabelul de concordanță, se expediază Ministerului Justiției.”

la alineatul (2), textul „a)–d)” se substituie cu textul „a)–f)”;

alineatul (3) se completează cu litera d¹) cu următorul cuprins:

„d¹) oportunitatea soluțiilor propuse, în cazul în care obiectul de reglementare al proiectului actului normativ vizează domeniile de competență ale Ministerului Justiției;”

alineatul (4) se abrogă;

alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Prin derogare de la alin. (1), actele normative emise de Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a Pieței Financiare nu se supun expertizei juridice, iar proiectele actelor normative prevăzute la art. 6 lit. e) și f) se expediază Ministerului Justiției pentru efectuarea expertizei juridice dacă acestea:

a) vizează drepturile și libertățile garantate prin Constituția Republicii Moldova și reglementează mecanismul organizațional-juridic de realizare a lor;

b) poartă caracter interdepartamental, fiind executorii pentru alte autorități publice, precum și pentru întreprinderile, instituțiile și organizațiile care nu sunt subordonate autorităților publice care le-au elaborat sau emis.”

alineatul (7) se abrogă.

21. Articolul 38 va avea următorul cuprins:

„Articolul 38. Termenele de întocmire a avizelor,
de formulare a recomandărilor și de
efectuare a expertizelor

(1) Termenul general pentru avizarea și expertizarea proiectului actului normativ este de 10 zile lucrătoare. Termenul pentru formularea recomandărilor este

de cel puțin 10 zile lucrătoare, dar nu va depăși termenul indicat de autorul proiectului actului normativ.

(2) Proiectul actului normativ elaborat de deputații în Parlament se avizează, se consultă public și se expertizează în termenele stabilite în conformitate cu prevederile Regulamentului Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996.

(3) În funcție de complexitatea proiectului actului normativ, termenul de examinare poate fi restrâns la cel mult jumătate sau prelungit cu până la 10 zile lucrătoare. În cazul prelungirii termenului de examinare se va informa autorul proiectului actului normativ.

(4) Avizele, recomandările și rapoartele de expertiză la proiectul actului normativ se remit autorului proiectului sau autorității responsabile cel târziu în ultima zi a termenului stabilit pentru avizare/expertiză.

(5) Curgerea termenelor începe în ziua următoare zilei intrării și înregistrării proiectului actului normativ la autoritatea sau instituția care efectuează avizarea/expertiza ori, în cazul circulației documentelor în formă electronică, în ziua următoare zilei publicării proiectului în Sistemul informațional în vederea avizării sau, după caz, expertizării.

(6) Neprezentarea avizelor și/sau recomandărilor în termenul stabilit de prezenta lege nu împiedică definitivarea și promovarea proiectului actului normativ.”

22. La articolul 39, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Autorul proiectului actului normativ studiază obiecțiile, propunerile și recomandările prezentate în cadrul avizării și consultării publice, constatările și concluziile rapoartelor de expertiză și decide cu privire la acceptarea totală sau parțială ori cu privire la respingerea acestora, cu motivarea, în sinteză, a deciziei.”

23. Articolul 40 va avea următorul cuprins:

„Articolul 40. Dosarul de însoțire a proiectului actului normativ

Proiectul actului normativ este prezentat autorității publice cu competență de adoptare, aprobare sau emitere împreună cu dosarul de însoțire, care conține:

- a) nota de fundamentare;
- b) avizele și recomandările recepționate în cadrul avizării și consultărilor publice;

- c) rapoartele de expertiză;
- d) sinteza;
- e) tabelul de concordanță actualizat, pentru proiectele actelor normative cu relevanță UE;
- f) tabelul comparativ, conform modelului indicat în anexa nr. 3;
- g) alte materiale, după caz, în baza cărora a fost elaborat proiectul actului normativ.”

24. La articolul 41 alineatul (1) litera c), textul „cu sigla UE” se substituie cu textul „actelor normative cu relevanță UE”.

25. La articolul 42, alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Dacă actul normativ modifică sau abrogă două sau mai multe acte normative ori părți ale acestora, denumirea trebuie să conțină o formulă generală referitoare la modificarea sau abrogarea unor acte normative, urmată de o paranteză în care se indică laconic obiectul de reglementare al proiectului. Dacă se modifică sau se abrogă un singur act normativ, în denumire se indică numărul, anul și denumirea integrală a actului normativ modificat sau abrogat.”

26. La articolul 44, alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) Clauza de armonizare este obligatorie pentru toate proiectele actelor normative cu relevanță UE. Pentru proiectele actelor normative de modificare cu relevanță UE, clauza de armonizare se inserează în proiectul actului normativ de modificare și, după caz, se completează clauza de armonizare a actului normativ de bază cu trimiteri la noile acte juridice europene transpuse sau cu noi trimiteri la elementele structurale ale actului UE transpus.”

27. Articolul 47 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) În cazul în care proiectul actului normativ prevede modificarea și/sau abrogarea a cel mult două acte normative, prevederile respective se includ în dispozițiile finale ale proiectului ca elemente structurale distincte.”

28. Articolul 49 se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:

„(6) Reglementările din anexe se numerotează cu cifre arabe urmate de punct, prin adăugarea consecutivă a cifrelor arabe, până la gradul de detaliere necesar.”

29. La articolul 52, alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Pentru interpretare corectă și aplicare comodă, punctele pot fi divizate în subpuncte care se numerotează prin adăugarea consecutivă a cifrelor arabe, până la gradul de detaliere necesar.”

30. La articolul 55:

denumirea articolului va avea următorul cuprins:

„**Articolul 55.** Trimiterea la actele normative sau la elementele structurale ale acestora”;

la alineatul (1), cuvintele „în vigoare” se exclud;

alineatul (3) se completează cu textul „ , precum și trimiterea la un act normativ de nivel inferior”;

alineatul (4) va avea următorul cuprins:

„(4) În cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ sau element structural, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la norma juridică relevantă fără a se preciza că aceasta face parte din același act normativ sau element structural, cu excepția cazurilor în care această precizare este necesară pentru a exclude orice echivoc.”

31. La articolul 56:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Legile care modifică Codul fiscal, Codul vamal, legile de punere în aplicare a titlurilor Codului fiscal și legile ce țin de politica bugetar-fiscală și vamală, precum și legile care stabilesc obligații, cerințe sau interdicții pentru desfășurarea activității de întreprinzător intră în vigoare după 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.”

articolul se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:

„(3¹) Data intrării în vigoare a actului normativ publicat poate fi modificată doar până la survenirea momentului intrării în vigoare a acestuia.”

32. La articolul 58, alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Registrul de stat al actelor juridice are caracter public și conține un ansamblu sistematizat de date privind categoriile actelor normative prevăzute la art. 6 lit. a)–f).”

33. La articolul 60 alineatul (1), după cuvintele „de către Parlament” se introduce textul „, prin lege organică.”.

34. La articolul 61 alineatul (3), cuvintele „care în cel mai apropiat timp nu vor mai fi în vigoare” se substituie cu cuvintele „cu caracter temporar”.

35. Articolul 62:

la alineatul (1), textul „realizată prin modificări, excluderi sau completări ale unor părți din text” se substituie cu textul „realizată prin modificări, completări sau excluderi ale unor elemente structurale sau părți din text”;

la alineatul (2), ultimul enunț se exclude;

articolul se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) În cazul completării actului normativ cu unul sau mai multe elemente structurale noi, acestea primesc numărul sau litera elementului structural de același tip (parte, carte, titlu, capitol, secțiune, subsecțiune, paragraf, articol, alineat, punct, subpunct, literă sau diviziune a acesteia) care le precedă, la care se adaugă indicii respectivi.”

36. Articolul 63:

la alineatul (4), cuvântul „tranzitorii” se substituie cu cuvântul „finale”, iar în final se completează cu următorul enunț: „Dacă urmează a fi modificate mai mult de două acte normative, lista acestor modificări se expune în anexa la proiectul actului normativ de bază.”

la alineatul (5), cuvântul „elaborării” se substituie cu cuvântul „emiterii”.

37. Articolul 70 va avea următorul cuprins:

„Articolul 70. Republicarea actului normativ

(1) Actul normativ modificat substanțial se republică conform legii, în temeiul dispoziției cuprinse în actul de modificare.

(2) Republicarea actului normativ nu atrage modificarea datei intrării în vigoare a actului normativ de bază.

(3) Actele normative prin care s-a modificat actul normativ care se republică se consideră abrogate la momentul republicării acestuia și pot servi doar pentru evidență.”

38. Legea se completează cu articolul 70¹ cu următorul cuprins:

„**Articolul 70¹.** Rectificarea actului normativ

(1) În cazul în care, după publicarea actului normativ, se descoperă erori materiale în cuprinsul acestuia, dar care nu modifică conținutul sau sensul prevederilor actului normativ, se procedează la publicarea, în condițiile legii, a unei note cuprinzând rectificările necesare.

(2) Rectificarea se efectuează la cererea autorității publice care a adoptat, a aprobat sau a emis actul normativ.”

39. La articolul 74, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) În cazul actelor normative pentru care este stabilit expres un termen de aplicare, autoritatea emitentă poate interveni cu modificări pentru a preveni încetarea acțiunii actului normativ respectiv doar până la expirarea termenului de aplicare.”

40. Articolul 75:

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) La selectarea actelor normative a căror implementare urmează a fi monitorizată se ține cont de:

a) importanța domeniului de reglementare al actului normativ monitorizat, conform realităților social-economice și programelor de guvernare;

b) obiectivele Planului de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană;

c) solicitările autorităților și instituțiilor publice responsabile de implementare, solicitările sectorului privat, informația difuzată în mass-media;

d) practica procedurilor administrative și practica judiciară, după caz.”

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Monitorizarea implementării prevederilor actului normativ se efectuează de către instituția responsabilă de implementarea acestora, conform mecanismului

stabilit de Guvern. Procesul de monitorizare a implementării actului normativ se inițiază după aplicarea prevederilor acestuia pe parcursul a cel puțin 2 ani sau mai devreme, în cazurile stabilite de Guvern.”

la alineatul (4), cuvintele „drept studiu de cercetare” se exclud.

41. La articolul 78 alineatul (2), cuvintele „și data” se substituie cu textul „, data și, după caz, locul”.

42. Anexele nr. 1–3 vor avea următorul cuprins:

„Anexa nr. 1

NOTA DE FUNDAMENTARE la proiectul _____

denumirea proiectului actului normativ

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
3. Obiectivele urmăriți și soluțiile propuse
3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi
3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare
4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
4.3. Impactul asupra sectorului privat
4.4. Impactul social
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
4.5. Impactul asupra mediului
4.6. Alte impacturi și informații relevante
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
7. Condițiile expertizelor
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
9. Măsurile necesare pentru împlinirea prevederilor proiectului actului normativ

Note:

1) Compartimentele notei de fundamentare se completează dacă informația respectivă are tangență cu domeniul pentru care se propune intervenția. Dacă un anumit compartiment al notei de fundamentare nu se referă la conținutul proiectului actului normativ, în compartimentul respectiv se indică textul „Nu este aplicabil”.

2) În compartimentele notei de fundamentare se indică următoarele informații:

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Se indică denumirea autorității/autorităților publice care a/au elaborat proiectul actului normativ. În cazul în care proiectul actului normativ constituie inițiativă legislativă a unui deputat sau a unui grup de deputați, se indică numele acestuia/acestora.

În acest compartiment se includ și informațiile privind autoritățile administrative din subordine care au fost consultate sau care au participat nemijlocit la elaborarea proiectului.

Dacă pentru elaborarea proiectului actului normativ a fost constituit un grup de lucru, se indică numărul și data documentului prin care s-a constituit grupul de lucru respectiv.

În cazul antrenării unor experți se indică informația despre aceștia, inclusiv despre organizația care i-a delegat sau implicat.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Se menționează temeiul legal al elaborării proiectului actului normativ sau sursa acestuia (documentul de politici, actul normativ de nivel superior, hotărârea Curții Constituționale, hotărârea Curții de Conturi, jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, tratatul internațional, legislația UE care prevede intervenția sau din care rezultă necesitatea elaborării proiectului actului normativ).

În cazul în care proiectul actului normativ a fost elaborat din proprie inițiativă pentru soluționarea unor deficiențe sau lacune legislative ori care rezultă din petițiile cetățenilor sau demersurile autorităților publice, se face mențiunea respectivă.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Se descriu rezultatele activității de documentare desfășurate de autor: prezentarea situației curente în domeniu și a problemelor care se propun a fi soluționate prin intermediul proiectului

actului normativ, raționamentul intervenției. Se enumeră actele normative și aspectele insuficient reglementate, nereglementate sau care urmează a fi abrogate. Se prezintă rezultatele activității de documentare, inclusiv concluziile lucrărilor științifice, studiilor, rapoartelor, recomandărilor internaționale și altor materiale care au fost luate în considerare la elaborarea proiectului actului normativ. Sursele de informație se prezintă în notele de subsol, cu reflectarea acestora, după caz, prin link sau hyperlink.

Pentru proiectele actelor normative cu relevanță UE se face referință la problemele reflectate în analiza de impact elaborată de instituțiile UE și/sau la problema enunțată în preambulul actului UE, adaptate specificului național.

În cazul elaborării analizei impactului se descriu părțile interesate care sunt afectate de probleme și cele care participă la apariția acestora, fiind identificate cauzele problemelor.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Se descriu obiectivele urmărite prin adoptarea actului normativ, care sunt legate de situația și problemele abordate, principalele prevederi și elementele noi, modificările propuse, precum și rezultatele scontate după adoptarea și implementarea actului normativ. Obiectivele și rezultatele scontate trebuie expuse în mod măsurabil, realist, cuantificat și fixat în timp.

Se explică detaliat prevederile proiectului și elementele noi care se conțin în cuprinsul acestuia, astfel încât să fie posibilă identificarea sensului normei juridice și a voinței autorului.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Se identifică opțiunea/opțiunile alternative și riscurile lipsei de intervenție. La selectarea opțiunii/opțiunilor alternative se descriu cele mai realiste opțiuni care ar putea să soluționeze problema pentru atingerea obiectivelor, inclusiv riscurile de nereglementare (de ex: campanii de informare și educare, discuții cu subiecții afectați de problema identificată, stimulente economice, soluții de implementare mai bună a legislației existente etc.).

În cazul actelor normative cu relevanță UE se examinează, în calitate de opțiuni alternative, diferite perioade de intrare în vigoare sau soluții de implementare oferite de actele respective.

4. Analiza impactului de reglementare

În funcție de obiectul de reglementare al proiectului actului normativ se descriu impacturile corespunzătoare, directe și indirecte, pe termen lung și scurt, ca schimbări față de situația fără adoptarea actului normativ propus, și se formulează concluzii.

4.1. Impactul asupra sectorului public

Se descrie impactul asupra sectorului public sau se explică motivul de ce nu a fost analizat.

Se indică impacturile structurale și instituționale asupra sistemului administrației publice și se descriu, după caz, acțiunile de reformă structurală sau instituțională preconizate, argumentarea necesității acestora, încadrarea în sistemul instituțional existent din punctul de vedere al funcțiilor și competențelor atribuite, respectiv modificările aduse acestuia, precum și efectele prognozate pe termen scurt, mediu și lung.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Se descrie impactul financiar asupra bugetelor, cu indicarea costurilor necesare pentru punerea în aplicare a actelor normative, reflectate pe bugete componente ale bugetului public național și pe ani bugetari, inclusiv a resurselor de la partenerii de dezvoltare, sau cu identificarea

economiilor în cadrul bugetelor actuale care ar putea fi realocate în scopuri propuse și, după caz, cu prezentarea informațiilor privind veniturile generate/ratate în baza noilor reglementări.

La argumentarea costurilor estimative ale punerii în aplicare a actului normativ se va ține cont de resursele financiare stabilite în bugetele anuale sau în cadrul bugetar pe termen mediu. De asemenea, se descifrează calculele din care rezultă costurile menționate supra.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Se descrie impactul asupra sectorului privat, după grupuri relevante, precum genuri de activități economice, mărimea afacerii, amplasamentul regional și alte caracteristici, sau se explică motivul de ce nu a fost analizat acest impact.

Se indică costurile de conformare, inclusiv cele administrative, impacturile asupra IMM-urilor, prin care se determină pe cât de disproporționat ar putea fi afectate diferite tipuri de IMM-uri, inclusiv în comparație cu întreprinderile mari, impacturile asupra concurenței, alte impacturi relevante.

4.4. Impactul social

Se descrie impactul social sau se explică motivul de ce nu a fost analizat.

Se menționează grupurile demografice și sociale afectate și efectele soluțiilor propuse pe termen scurt, mediu și lung asupra acestora.

Se indică efectele asupra gradului de ocupare a forței de muncă, asupra nivelului de salarizare, asupra sănătății și securității în muncă, asupra nivelului sărăciei, asupra accesului la servicii sociale, educaționale și culturale, de asemenea se indică posibilitățile de îmbunătățire a rețelei de servicii.

Se evaluează potențialele riscuri de discriminare după diferite criterii și modul în care soluțiile pot contribui la eliminarea discriminării, cu prezentarea argumentelor și estimarea riscurilor.

4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal

Se indică scopurile prelucrării datelor cu caracter personal, categoriile de date cu caracter personal vizate, domeniul de aplicare a eventualelor restricții introduse.

De asemenea se descriu garanțiile pentru a preveni abuzurile, accesul ilegal sau transferul ilegal al datelor cu caracter personal.

Se indică potențialii operatori, perioadele de stocare a datelor cu caracter personal, precum și garanțiile aplicabile, având în vedere natura, domeniul de aplicare și scopurile prelucrării datelor cu caracter personal.

Se evidențiază potențialele riscuri pentru drepturile și libertățile persoanelor vizate.

4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen

Se evidențiază modul în care noile prevederi pot influența în mod diferit femeile, bărbații și minoritățile de gen, precum și măsurile menite să elimine discriminarea și să promoveze oportunitățile egale în toate domeniile vieții sociale.

4.5. Impactul asupra mediului

Se descrie impactul asupra mediului sau se explică motivul de ce nu a fost analizat.

Se descriu efectele negative și pozitive, pe termen scurt, mediu și lung, asupra calității mediului, conform criteriilor de durabilitate: utilizarea resurselor naturale, a resurselor regenerabile și neregenerabile; emisiile de gaze cu efect de seră; poluarea și deșeurile; biodiversitatea și conservarea ecosistemelor; impactul asupra comunităților umane; economia circulară și reciclarea; consumul de energie, eficiența și performanța energetică; alte aspecte de mediu, cu prezentarea dovezilor și argumentelor.

4.6. Alte impacturi și informații relevante

Se descriu alte impacturi economice sau sociale, de exemplu: impactul asupra forței de muncă, asupra prețurilor, a consumatorilor, a veniturilor și a bunăstării, asupra dezvoltării tehnologice și digitalizării, asupra fluxurilor financiare și capitalului, asupra competitivității, a comerțului, a inovației, a cercetării și dezvoltării, a creșterii economice; impactul asupra sănătății și sistemului de sănătate, asupra învățământului și sistemului de învățământ, asupra protecției și asigurării sociale și medicale, asupra condițiilor de muncă, asupra culturii, asupra accesului la servicii publice, a incluziunii sociale, a regiunilor, asupra securității și siguranței alimentare; alte impacturi relevante.

5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE

Se completează pentru proiectele actelor normative cu relevanță UE, fiind incluse concluziile expertizei de compatibilitate cu legislația UE.

Se indică tipul, titlul, numărul și data actului/actelor juridice ale UE care se transpune/se transpun în proiectul actului normativ și dacă acesta/acestea este/sunt în proces de revizuire de către instituțiile UE și ar putea fi modificat/modificate în viitorul apropiat.

5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională

Se indică:

- a) obiectivele actului juridic al UE;
- b) gradul de transpunere a actului juridic al UE, precizându-se dacă transpunerea este totală, parțială sau selectivă;
- c) argumentarea introducerii unor reglementări care nu sunt prevăzute expres în actul juridic al UE și/sau care depășesc cerințele minime stabilite de acesta.

În situația transpunerii parțiale sau selective a actului juridic al UE se precizează termenul/termenele-limită și modalitatea de transpunere totală a acestuia în legislația națională (măsurile normative de transpunere preconizate, inclusiv actele normative naționale conexe care urmează a fi modificate în vederea asigurării transpunerii integrale a actului juridic al UE).

În situația în care actul juridic al UE nu a fost transpus anterior în legislația națională (transpunere primară), se menționează expres acest lucru, iar în cazul în care acesta a constituit anterior obiect al transpunerii (totale, parțiale sau selective), se enumeră actele normative naționale de transpunere relevante, precum și prevederile transpuse ale actului juridic al UE.

După caz, se face referire la reglementările similare existente în legislația statelor membre ale UE sau a statelor în curs de aderare.

Se include mențiunea privind elaborarea tabelului de concordanță și actualizarea acestuia.

5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Se indică lista actelor juridice ale UE pentru care se creează cadrul juridic intern necesar în vederea implementării și se prezintă argumente pentru justificarea necesității aprobării măsurilor incluse în proiect în vederea implementării legislației UE.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ

Se indică autoritățile și instituțiile publice, alte persoane fizice sau juridice care au avizat pozitiv proiectul fără obiecții și propuneri, cele care au prezentat obiecții, propuneri sau

recomandări, precum și cele care au avizat negativ proiectul sau nu au prezentat avize sau recomandări.

În cazul proiectelor actelor normative ce se referă la reglementarea activității de întreprinzător se prezintă concluziile grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător.

În situația în care, potrivit legislației, sunt obligatorii și alte avize se face mențiunea despre acestea și despre modul de încorporare în textul proiectului a propunerilor acceptate.

Se va indica pagina web oficială unde a fost publicat anunțul privind inițierea elaborării proiectului și informația privind recomandările/contribuțiile recepționate.

Se menționează acțiunile întreprinse în vederea respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional (organizarea dezbaterilor publice, meselor rotunde, publicarea proiectului pentru consultare publică, informații despre procesul de consultare cu societatea civilă, partenerii sociali, mediul academic, asociațiile profesionale, autoritățile administrației publice locale etc.).

7. Concluziile expertizelor

Se indică rezultatele expertizei anticorupție, în special concluziile privind identificarea normelor din proiect care ar favoriza corupția, precum și recomandările pentru excluderea sau diminuarea efectelor acestora. Dacă expertiza respectivă nu este necesară, se indică în mod expres acest lucru și temeiul legal al exceptării.

Se prezintă concluziile expertizei juridice privind compatibilitatea proiectului actului normativ cu prevederile Constituției Republicii Moldova, cu alte acte normative și cu legislația UE. Se indică rezultatele expertizei juridice cu privire la respectarea cerințelor procedurale privind elaborarea proiectului actului normativ, asigurarea concordanței proiectului cu jurisprudența Curții Constituționale și cu prevederile tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, respectarea temeiului legal și a normelor de tehnică legislativă, precum și alte aspecte indicate în concluziile expertizei.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Se indică lista actelor normative ce urmează a fi modificate sau abrogate. În cazul în care urmează a fi adoptate acte normative noi pentru implementarea prevederilor în cauză, se indică expres aceste acte.

9. Măsuri necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Se descrie cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate pentru a atinge obiectivele, inclusiv instituțiile implicate, responsabile de implementare și care contribuie la aceasta, precum și cele care asigură respectarea prevederilor opțiunii și suport în implementare.

Se menționează capacitățile de competență, materiale, umane și financiare ale principalelor instituții implicate în implementare.

Se stabilește modalitatea și periodicitatea de măsurare a performanței actului normativ propus.

**SINTEZA
la proiectul**

(denumirea proiectului actului normativ)

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică			
Avizare și consultare publică repetată			
Expertizare			

Modelul 2

**SINTEZA
la proiectul**

(denumirea proiectului actului normativ)

Conținutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică				
Avizare și consultare publică repetată				
Expertizare				

**Tabelul comparativ
la proiectul**

(denumirea proiectului actului normativ)

Conținutul normei în vigoare	Modificarea propusă	Conținutul normei după modificare

Art. X. – Articolul 17 din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 480–482, art. 849), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

alineatele (3) și (4) se abrogă;

alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) După efectuarea expertizei juridice, Agenția definitivează actul normativ și îl expediază pentru publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.”

Art. XI. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul:

a) în termen de 3 luni de la data publicării prezentei legi, va modifica actele sale normative în conformitate cu aceasta;

b) în termen de 12 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va elabora un ghid privind regulile de tehnică legislativă.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

SINTEZA

**amendamentelor, propunerilor și obiecțiilor la proiectul de Lege nr. 435 din 30.11.2023
pentru Modificarea unor acte normative (procesul de elaborare și promovare a proiectelor actelor normative)**

	Reglementările în vigoare	Textul părții constitutive a proiectului de lege la care se propun amendamente, propuneri, obiecții	Autorul și conținutul amendamentului, propunerii, obiecției	Decizia Comisiei juridice, numiri și imunități
	<p>Art.1. – (1) Legile, promulgate de Președintele Republicii Moldova, hotărârile Parlamentului, decretele Președintelui Republicii Moldova, hotărârile și dispozițiile Guvernului, actele Curții Constituționale și ale Curții de Conturi, actele normative ale organelor centrale de specialitate ale administrației publice, ale Băncii Naționale a Moldovei și ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare, precum și actele normative de ratificare, acceptare, aprobare sau aderare la tratatele internaționale, însoțite de textul tratatului în limba română, inclusiv textele anexelor și documentelor aferente, rezervele și declarațiile Republicii Moldova la tratat efectuate la momentul semnării, ratificării, acceptării, aprobării sau aderării, actele normative referitoare la suspendarea, denunțarea sau stingerea tratatelor internaționale, ordinul ministrului afacerilor externe și integrării europene prin care se aduce la cunoștința publică data intrării în vigoare, a suspendării sau data stingerii tratatelor</p>	<p>Art. I. – Legea nr. 173/1994 privind modul de publicare și intrare în vigoare a actelor oficiale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1994, nr. 183-185, art. 653), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>în tot textul legii, cuvintele „Agenția Națională de Presă «Moldpres»”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „Instituția Publică Agenția Informațională de Stat «Moldpres»”, la forma gramaticală corespunzătoare;</p> <p>la articolul I alineatul (1), textul „în limba română cu traducere în limba rusă și în alte limbi, conform legislației” se substituie cu cuvintele „în limba română”.</p>	<p>Deputat Vasile GRĂDINARU, amendament:</p> <p>„Art. I. – La articolul 1 alineatul (1) din Legea nr. 173/1994 privind modul de publicare și intrare în vigoare a actelor oficiale (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 183–185, art. 653), cu modificările ulterioare, textul „în limba română cu traducere în limba rusă și în alte limbi, conform legislației” se substituie cu textul: „în limba română. Traducerea în limba rusă a actelor normative se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova concomitent cu publicarea actelor normative în limba română.”.</p> <p>Minority Youth Moldova Призываем отказаться от внесения этих изменений, так как они ведут к ограничению прав национальных меньшинств и лиц, не владеющих румынским языком, в том числе беженцев из других стран, особенно из Украины, в доступе к официальной</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Art. I din proiect se expune în redacție nouă. A se vedea supra.</p>

<p>internaționale* se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova**, editat de Agenția Informațională de Stat "Moldpres", în limba română cu traducere în limba rusă și în alte limbi, conform legislației. În caz de necesitate, în Monitorul Oficial se publică și alte acte oficiale.</p>		<p>информации, представляющей общественный интерес - официально опубликованному законодательству.</p>	
<p>Articolul 11. Actele Băncii Naționale (3²) Actele normative emise de Banca Națională nu se supun expertizei juridice a Ministerului Justiției. Banca Națională va transmite actele sale normative, după adoptare, Ministerului Justiției spre a fi înregistrate în Registrul de stat al actelor juridice. Termenul de înregistrare nu va depăși 3 zile lucrătoare.</p>	<p>Art. II. – La articolul 11 din Legea nr. 548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 297–300, art. 544), cu modificările ulterioare, alineatul (3²) se abrogă.</p>	<p>Banca Națională a Moldovei La art. II din proiectul de lege cu referire la abrogarea alin. (3²) la art. 11 din Legea nr. 548/1995, considerăm necesară menținerea prevederilor care vizează exceptarea tuturor actelor Băncii Naționale a Moldovei de la expertiza juridică obligatorie, efectuată de Ministerul Justiției. Considerăm necesar și potrivit ca regimul juridic derogatoriu, aplicabil actelor Băncii Naționale a Moldovei, să se regăsească în legea - cadru, care guvernează activitatea acesteia.</p>	<p>Nu se acceptă. Proiectul de lege prevede modificarea art. 37 alin.(5) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative prin care actele normative elaborate de Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a Pieței Financiare nu se supun expertizei juridice.</p>
<p>(8) Proiectul actului legislativ se prezintă în limba română împreună cu traducerea lui în limba rusă. (10) Proiectele de acte legislative și propunerile legislative înaintate de deputați se prezintă în limba română sau în limba rusă. Secretariatul Parlamentului asigură traducerea lor în limba respectivă.</p>	<p>Art. III. – Articolul 47 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996 (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr. 50, art. 237), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: alineatul (8) va avea următorul cuprins: „(8) Proiectele de legi și/sau propunerile legislative înaintate de</p>	<p>Deputat Vasile GRĂDINARU, amendament: Art. III se exclude. Minority Youth Moldova Призываем отказаться от внесения этих изменений, так как они приведут к нарушению права на участие в ведении публичных (общественных) дел. Данные изменения значительно сократят возможность</p>	<p>Se acceptă. Art. III din proiect se exclude.</p>

	deputați se prezintă în limba română.”; alineatul (10) se abrogă.	своевременного вклада национальных меньшинств, а также беженцев из других стран, особенно из Украины, в процесс консультаций, отслеживания изменений и принятия решений.	
<p>Art.2. – Toate actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale se publică, sub responsabilitatea conducătorilor acestora, în Monitorul Oficial al Republicii Moldova (denumit în continuare <i>Monitorul Oficial</i>), editat de Agenția Informațională de Stat “Moldpres” (denumită în continuare <i>Agenția “Moldpres”</i>), și în Registrul de stat al actelor juridice al Republicii Moldova, în limba română, cu traducere în limba rusă și în alte limbi, conform legislației.</p>	<p>Art. V. – Articolul 2 din Legea nr. 92/2004 privind procedura publicării și republicării actelor normative și a rectificărilor operate în ele (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 64-66, art. 352), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: după cuvintele „se publică” se introduc cuvintele „în limba română”; cuvintele „Agenția Informațională de Stat «Moldpres»” se substituie cu cuvintele „Instituția Publică Agenția Informațională de Stat «Moldpres»”; textul „, în limba română, cu traducere în limba rusă și în alte limbi, conform legislației” se exclude.</p>	<p>Deputat Vasile GRĂDINARU, amendament: Art. V se exclude.</p> <p>Minority Youth Moldova Призываем отказать от внесения этих изменений, так как они ведут к ограничению прав национальных меньшинств и лиц, не владеющих румынским языком, в том числе беженцев из других стран, особенно из Украины, в доступе к официальной информации, представляющей общественный интерес - официально опубликованному законодательству.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Art. V din proiect se exclude.</p>
<p>Art.8. – (1) Statul asigură publicarea actelor normative, comunicărilor oficiale și altor informații de importanță națională în limbile română și rusă.</p> <p>(3) Pe teritoriile în care persoanele aparținând unei minorități naționale constituie o parte considerabilă din populație, actele autorităților administrației publice locale se</p>	<p>Art. VI. – La articolul 8 din Legea nr. 382/2001 cu privire la drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale și la statutul juridic al organizațiilor lor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 107, art. 819), cu modificările ulterioare, alineatul (3) va avea următorul cuprins:</p>	<p>Direcția generală juridică La articolul 8 alineatul (1) și alineatul (3) vor avea următorul cuprins: „(1) Statul asigură publicarea, conform legislației, a actelor normative, comunicărilor oficiale și altor informații de interes public”. (3) Pe teritoriile în care persoanele aparținând unei minorități naționale</p>	<p>Nu se acceptă. Propunerea excedă obiectul de reglementarea proiectului de lege.</p>

	<p>publică în limba acestei minorități dacă este necesar și, totodată, în limbile română și rusă.</p> <p>Art.12. – (1) Persoanele aparținând minorităților naționale au dreptul de a se adresa în instituțiile publice oral și în scris, în limba română sau rusă, și de a primi răspuns în limba în care au formulat adresarea.</p>	<p>„(3) Pe teritoriile în care persoanele aparținând unei minorități naționale constituie o parte considerabilă din populație, actele autorităților administrației publice locale se publică în limba română și, după caz, cu traducere în limba minorității respective.”</p>	<p>constituie o parte considerabilă din populație, actele autorităților administrației publice locale se publică în limba română și, după caz, cu traducere în limba minorității respective”.</p> <p>Articolul 12 alineatul (1) se abrogă.”</p> <p>Minority Youth Moldova Призываем отказаться от внесения этих изменений. Во-первых, данные положения не имеют никакого отношения к облегчению внедрения законодательства ЕС в РМ. Во-вторых, эти положения относятся к актам местных органов власти, которые также должны быть понятны местному населению, принадлежащему к различным языковым группам.</p>	<p>Nu se acceptă. Proiectul prevede traducerea proiectului de act normativ în limba minorității la necesitate în cazul în care în UAT persoanele aparținând unei minorități naționale constituie o parte considerabilă din populație.</p>
	<p>Articolul 7. Obligațiile autorităților publice (1) Autoritățile publice sînt obligate, după caz, să întreprindă măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a cetățenilor, a asociațiilor constituite în corespundere cu legea, a altor părți interesate la procesul decizional, inclusiv prin: a) diseminarea informației referitoare la programele (planurile) anuale de activitate prin plasarea acestora pe pagina web oficială a</p>	<p>Art. VIII. – La articolul 7 din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 215–217, art. 798), cu modificările ulterioare, alineatul (3) va avea următorul cuprins: „(3) Plasarea informației relevante privind procesul de elaborare și adoptare a deciziilor se efectuează pe site-ul web oficial și pe portalul particip.gov.md.”</p>	<p>Deputat Vasile GRĂDINARU, amendament: Articolul 7 din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 215–217, art. 798), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins: „(3) Informația relevantă privind procesul de elaborare și adoptare a deciziilor se plasează pe pagina web oficială a autorității publice și, după caz, pe alte platforme electronice.”</p>	<p>Se acceptă Articolul 7 din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr. 215–217, art. 798), cu modificările ulterioare, se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins: „(3) Informația relevantă privind procesul de elaborare și adoptare a deciziilor se plasează pe pagina web oficială a autorității publice și, după caz, pe alte platforme electronice.”</p>

autorității publice, prin afișarea lor la sediul acesteia într-un spațiu accesibil publicului și/sau prin difuzarea lor în mass-media centrală sau locală, după caz;

b) informarea, în modul stabilit, asupra organizării procesului decizional;

c) instituționalizarea mecanismelor de cooperare și de parteneriat cu societatea;

d) recepționarea și examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, ale altor părți interesate în scopul utilizării lor la elaborarea proiectelor de decizii;

e) consultarea opiniei tuturor părților interesate de examinarea proiectelor de decizii, conform prezentei legi.

(2) Transparența procesului decizional în cazul Parlamentului se asigură în conformitate cu regulamentul acestuia.

Banca Națională a Moldovei

La art. VIII din proiectul de lege, cu referire la completarea cu alineatul (3) a art. 7 din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional (în continuare - Legea nr. 239/2008), propunem să fie inclusă prevederea potrivit căreia plasarea informației relevante privind proiectele de acte normative emise de Banca Națională a Moldovei să fie efectuată pe site-ul web oficial www.bnm.md, iar pe platforma www.particip.gov.md se vor promova linkurile/referințele de legătură a proiectelor de acte normative emise de Banca Națională a Moldovei și publicate pe site-ul web oficial www.bnm.md. Un asemenea mecanism este justificat, inclusiv, prin dezideratul de a asigura o delimitare clară dintre competențele Guvernului, pe de o parte, și cele ale BNM, în calitate de autoritate publică autonomă, subordonată Parlamentului (extensia „gov.md” ar putea induce concluzia privind includerea băncii centrale în administrația publică centrală).

Adițional, opinăm că propunerile pentru modificarea Legii nr. 239/2008 sunt incomplete. Semnalăm faptul că Legea nr. 239/2008 operează cu termeni și etape distincte de cele ale Legii nr.100/2017 (de exemplu,

Alineatul (3) se expune în redacție nouă. A se vedea supra.

			<p>anunțul referitor la inițierea elaborării deciziei versus anunțul privind inițiativa de elaborare a actului normativ, termenul de prezentare a recomandărilor de cel puțin 10 zile lucrătoare de la data mediatizării versus 10 zile lucrătoare din ziua următoare zilei intrării și înregistrării etc.). În acest sens, reiterăm propunerea de a completa proiectul de lege cu prevederi suplimentare ce vizează modificarea Legii nr. 239/2008.</p>	
	<p>Articolul 28. Expertiza anticorupție (1) Expertiza anticorupție reprezintă identificarea în proiectele de acte legislative și normative a riscurilor de corupție, a factorilor care le generează, precum și înaintarea recomandărilor pentru înlăturarea lor. Categoriile factorilor care determină apariția riscurilor de corupție se referă la deficiențele proiectului sub aspectul formulării, coerenței legislative, al transparenței și accesului la informații, al exercitării drepturilor și obligațiilor persoanei, al exercitării atribuțiilor autorității publice, al mecanismelor de control, al răspunderii și sancțiunilor. (2) Agenții publici și entitățile publice cu drept de inițiativă legislativă, alte entități publice care elaborează și promovează proiecte de acte legislative și normative (în</p>	<p>Art. X. – Legea integrității nr. 82/2017 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 229–243, art. 360), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează: 1. La articolul 22 alineatul (1), cuvintele „și extrabugetare” se exclud. 2. Articolul 28: la alineatul (2): litera a) se completează cu cuvintele „și documentelor de planificare”; se completează cu litera g) cu următorul cuprins: „g) alte acte administrative care nu au caracter normativ”; alineatul (4) va avea următorul cuprins: „(4) Expertiza anticorupție, cu excepțiile stabilite la alin. (2) și (3), se efectuează de către Centrul</p>	<p>Deputat Vasile GRĂDINARU, amendament: La art. 28 alin. (2) lit. g) va avea următorul cuprins: „g) actelor prin care se aprobă conceptele sistemelor informaționale”</p>	<p>Se acceptă. 1. La articolul 22 alineatul (1), cuvintele „și extrabugetare” se exclud. 2. Articolul 28: la alineatul (2): litera a) se completează cu cuvintele „și documentelor de planificare”; se completează cu litera g) cu următorul cuprins: „g) actelor prin care se aprobă conceptele sistemelor informaționale”; alineatul (4) va avea următorul cuprins: „(4) Expertiza anticorupție, cu excepțiile stabilite la alin. (2) și (3), se efectuează de către Centrul Național Anticorupție concomitent cu expertiza juridică a proiectului actului normativ. În procesul de efectuare a expertizei anticorupție a</p>

<p>continuare în acest articol – <i>autori</i>), precum și Secretariatul Parlamentului, în cazul inițiativelor legislative ale deputaților, au obligația de a supune expertizei anticorupție proiectele de acte, cu excepția:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) documentelor de politici; b) actelor cu caracter individual de remanieri de cadre; c) decretelor Președintelui Republicii Moldova; d) dispozițiilor Guvernului; e) hotărârilor Guvernului de aprobare a avizelor asupra proiectelor de legi și decrete ale Președintelui Republicii Moldova; f) tratatelor internaționale, actelor de acordare a deplinelor puteri și de exprimare a consimțământului Republicii Moldova de a fi legată prin tratat internațional. <p>(3) În privința proiectelor de acte normative departamentale și interdepartamentale ale entităților publice, a actelor normative ale autorităților unităților teritoriale autonome cu statut juridic special și ale autorităților administrației publice locale, expertiza anticorupție se efectuează de către autorii acestora în conformitate cu metodologia prevăzută la alin.(9). La solicitare, Centrul Național Anticorupție oferă suport metodologic autorilor în vederea aplicării corecte a metodologiei.</p>	<p>Național Anticorupție concomitent cu expertiza juridică a proiectului actului normativ. În procesul de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor actelor normative se aplică prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.”;</p> <p>alineatele (6) și (7) se abrogă.</p>		<p>proiectelor actelor normative se aplică prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.”;</p> <p>alineatele (6) și (7) se abrogă.</p>
--	--	--	---

(4) Expertiza anticorupție, cu excepțiile stabilite la alin.(2) și (3), se efectuează de către Centrul Național Anticorupție doar asupra proiectului definitivat în baza propunerilor și obiecțiilor expuse în procesul de avizare și/sau de consultare a părților interesate. În cazul proiectelor inițiate de Guvern, acestea se consideră definitivare înainte de a fi transmise spre expertiza juridică, iar în cazul inițiativelor altor categorii de autori – după înregistrarea proiectelor în Parlament.

(5) Raportul de expertiză anticorupție prezintă analiza riscurilor de corupere a procesului legislativ, analiza generală și detaliată a riscurilor de corupție ale prevederilor proiectului și concluziile.

(6) Termenul de efectuare a expertizei anticorupție este de 10 zile lucrătoare din momentul transmiterii proiectului la Centrul Național Anticorupție. În cazul proiectelor voluminoase sau complexe, termenul de efectuare a expertizei anticorupție poate fi extins pînă la 30 de zile lucrătoare, cu informarea autorilor.

(7) Autorul sau, în cazul proiectelor de acte legislative incluse în procedura legislativă, comisia permanentă sesizată în fond supune proiectul expertizei anticorupție repetate dacă acesta, în redacția propusă pentru adoptare, diferă

<p>conceptual de proiectul expertizat anterior. În acest caz, expertiza anticorupție repetată se efectuează în termen de cel mult 10 zile lucrătoare.</p> <p>(8) Autorul poate solicita efectuarea expertizei anticorupție repetate în următoarele cazuri:</p> <p>a) toate obiecțiile și recomandările din raportul de expertiză anticorupție anterior au fost acceptate;</p> <p>b) în cadrul unui grup de lucru comun al reprezentanților autorului și ai Centrului Național Anticorupție pentru înlăturarea divergențelor pe marginea proiectului supus expertizei anticorupție, membrii grupului ajung la un numitor comun cu privire la redacția proiectului, astfel încât să fie remediați factorii de risc și riscurile de corupție identificate în raportul de expertiză anticorupție anterior. În cadrul grupului se dezbate opiniile ambelor părți cu fixarea, într-un proces-verbal, a argumentelor și a soluțiilor de compromis;</p> <p>c) proiectul supus expertizei anticorupție nu a fost adoptat timp de un an, iar autorul consideră că, între timp, contextul promovării acestuia s-a modificat;</p> <p>d) proiectul a fost restituit autorului ca urmare a instituirii unei legislaturi noi după alegerile parlamentare generale, a unui nou Guvern sau a schimbării conducerii entității publice autor al proiectului.</p>			
---	--	--	--

	<p>(9) Expertiza anticorupție se face în baza Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată de Colegiul Centrului Național Anticorupție, care stabilește obiectivele și etapele efectuării expertizei anticorupție, descrierea tipologiei factorilor de risc care determină apariția riscurilor de corupție și structura detaliată a raportului de expertiză anticorupție. Metodologia se publică pe pagina web a Centrului Național Anticorupție.</p> <p>(10) Raportul de expertiză anticorupție, semnat de către expertul care l-a întocmit, se expediază autorului și se publică pe pagina web a Centrului Național Anticorupție.</p>			
		<p>Art. XI. – Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 7-17, art. 34), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p>		
	<p>Articolul 14. Hotărârea Guvernului</p> <p>(1) Hotărârea Guvernului este un act care se adoptă de către Guvern pentru:</p> <p>a) exercitarea atribuțiilor Guvernului și pentru organizarea executării legilor;</p> <p>b) aprobarea proiectelor de lege, proiectelor de hotărâre a</p>	<p>5. Articolul 14 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 14. Hotărârea Guvernului</p> <p>(1) Hotărârea Guvernului este un act care se adoptă de către Guvern pentru organizarea executării legilor.</p> <p>(2) Hotărârea Guvernului care are caracter normativ poate conține după</p>	<p>Deputat Vasile GRĂDINARU, amendament:</p> <p>alineatul (2) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Hotărârea Guvernului cu caracter normativ poate conține, după caz, regulamente, instrucțiuni, reguli, metodologii, standarde.”</p> <p>Alineatul (3) se exclude.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Articolul 14 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 14. Hotărârea Guvernului</p> <p>(1) Hotărârea Guvernului este un act care se adoptă de către Guvern pentru organizarea executării legilor.</p> <p>(2) Hotărârea Guvernului cu caracter normativ poate conține,</p>

<p>Parlamentului și proiectelor de decret al Președintelui Republicii Moldova, inițiate de către Guvern;</p> <p>c) inițierea negocierilor asupra tratatelor internaționale;</p> <p>d) alte scopuri pentru care este necesară adoptarea unei hotărâri de Guvern.</p> <p>(2) Relațiile sociale care necesită o reglementare detaliată se stabilesc prin regulamente, instrucțiuni, statute, reguli, metodologii, aprobate prin hotărâre de Guvern.</p>	<p>caz, regulamente, instrucțiuni, reguli, metodologii.</p> <p>(3) Hotărârile Guvernului fără caracter normativ, precum și procedura de elaborare și promovare a acestora sunt stabilite de Guvern.”</p>		<p>după caz, regulamente, instrucțiuni, reguli, metodologii, standarde.”</p>
<p>Articolul 16. Actele normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome</p>	<p>6. Articolul 16 se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„(2¹) Pentru actele normative cu sigla UE nu este obligatorie indicarea temeiului legal dacă transpunerea actelor juridice europene derivă din Planul de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană. În acest caz, actele normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome se vor limita la cadrul juridic necesar pentru implementarea legislației UE.”</p>	<p>Deputat Vasile GRĂDINARU, amendament:</p> <p>alineatul (2¹) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2¹) Drept temei pentru emiterea sau aprobarea actelor normative cu sigla UE poate servi Legea nr.112/2014 pentru ratificarea Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, precum și Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2024–2027, din care derivă obligația de armonizare. În acest caz, actele normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome se vor</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>alineatul (2¹) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2¹) Drept temei pentru emiterea sau aprobarea actelor normative cu sigla UE pot servi Legea nr.112/2014 pentru ratificarea Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, precum și Planul național de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană, din care derivă obligația de armonizare. În acest caz, actele normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome se vor limita la cadrul juridic necesar pentru implementarea legislației UE.”</p>

			<p>limita la cadrul juridic necesar pentru implementarea legislației UE.”</p> <p>Direcția generală juridică Considerăm pertinentă menținerea obligației de a indica temeiului legal al transpunerii actelor UE în actele normative secundare; Constatăm caracterul ambiguu al formulării „se vor limita la cadrul juridic necesar” și atenționăm asupra necesității reformulării acesteia în vederea clarității modificării propuse; Având în vedere caracterul prevederilor alineatului (2¹), considerăm că acest alineat trebuie să se regăsească în cuprinsul articolul 31 „Proiectele actelor normative care vizează armonizarea legislației naționale cu legislația UE”</p>	<p>Alineatul (2¹) se expune în redacție nouă. A se vedea supra.</p> <p>Nu se acceptă.</p>
	<p>Articolul 20. Etapele principale ale legiferării (1) Principale etape ale legiferării sînt: a) publicarea anunțului privind inițiativa de elaborare a actului normativ și publicarea studiului de cercetare;</p>	<p>7. La articolul 20 alineatul (1), litera a) va avea următorul cuprins: „a) publicarea anunțului privind inițierea elaborării proiectului actului normativ, a rezultatelor activității de documentare, dacă o astfel de activitate a fost desfășurată anticipat, și, după caz, a notei de fundamentare;”</p>	<p>Deputat Vasile GRĂDINARU, amendament: Articolul 20 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins: „(3) Procedura de elaborare și promovare a inițiativelor legislative ale deputaților în Parlament este reglementată de Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr. 797/1996.”</p>	<p>Se acceptă. La articolul 20: la alineatul (1), litera a) va avea următorul cuprins: „a) publicarea anunțului privind inițierea elaborării proiectului actului normativ, a rezultatelor activității de documentare, dacă o astfel de activitate a fost desfășurată în prealabil, și, după caz, a notei de fundamentare;”; se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins: „(3) Procedura de elaborare și promovare a inițiativelor legislative</p>

				ale deputaților în Parlament este reglementată de Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr. 797/1996.”
	<p>Articolul 21. Etapele elaborării proiectului actului normativ</p> <p>(1) Proiectul unui act normativ se elaborează în câteva etape consecutive, după cum urmează:</p> <p>a) desemnarea persoanei responsabile sau, după caz, formarea grupului de lucru care va elabora proiectul, precum și asigurarea suportului tehnic, organizatoric și financiar al procesului de elaborare;</p> <p>b) determinarea categoriei, conceptului și stabilirea structurii actului normativ;</p> <p>c) elaborarea versiunii inițiale a proiectului și întocmirea notei informative;</p> <p>d) întocmirea tabelului de concordanță, în cazul în care prin proiectul actului normativ se urmărește armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;</p> <p>e) consultarea publică, avizarea proiectului actului normativ de către autoritățile a căror competență are tangență directă sau indirectă cu obiectul de reglementare a proiectului actului normativ, efectuarea expertizelor, inclusiv expertiza anticorupție, expertiza juridică și, după caz, expertiza de compatibilitate</p>	<p>8. La articolul 21 alineatul (1): se completează cu litera d¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„d¹) înregistrarea proiectului actului normativ și atribuirea numărului unic, pentru actele normative care urmează a fi aprobate de Guvern sau care constituie inițiativă legislativă a Guvernului;”;</p> <p>literele e) și f) vor avea următorul cuprins:</p> <p>„e) consultarea publică, avizarea și expertiza de compatibilitate a proiectului actului normativ cu legislația UE;</p> <p>f) întocmirea sintezei, cu inserarea obiectivelor, propunerilor și recomandărilor recepționate în cadrul avizării și consultării publice;”;</p> <p>se completează cu literele f¹) și f²) cu următorul cuprins:</p> <p>„f¹) expertiza anticorupție și expertiza juridică;</p> <p>f²) completarea sintezei cu constatările și concluziile expertizelor”.</p>	<p>Banca Națională a Moldovei</p> <p>La art. XI pct. 8, cu referire la modificarea art. 21 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, propunem completarea lit. e) după cuvintele ”avizarea și” cu cuvintele ”, după caz,” luând în considerare caracterul obligatoriu acestei expertize doar în cazul proiectelor actelor normative cu relevanță UE și pentru proiectele de modificare a actelor normative cu relevanță UE. De asemenea, la art. 21 alin. (1) propunem repetat, completarea lit. f¹) după cuvintele „expertiză anticorupție și „cu cuvintele”, după caz,” având în vedere că actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei nu se supun expertizei juridice.</p> <p>Adițional, dat fiind faptul că, potrivit art. 40 din Legea nr. 100/2017, la etapa prezentării proiectului actului normativ spre aprobare, dosarul de însoțire conține tabelul comparativ, propunem examinarea oportunității suplínirii corespunzătoare a etapelor elaborării proiectului actului normativ cu referire la completarea tabelului comparativ, pentru proiectele care</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Articolul 21 stabilește etapele generale de elaborare a proiectului actului normativ.</p>

<p>cu legislația Uniunii Europene și expertiza grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător;</p> <p>f) întocmirea sintezei obiecțiilor și propunerilor autorităților publice și, după caz, a sintezei recomandărilor reprezentanților societății civile;</p> <p>g) elaborarea versiunii finale a proiectului de act normativ.</p>		<p>conțin modificări la actele normative în vigoare.</p>	
<p>Articolul 22. Sistemul informațional e-Legislație</p> <p>(2) Autoritatea publică sau subiectul cu drept de inițiativă legislativă care elaborează proiectul actului normativ, cu excepția Președintelui Republicii Moldova și a deputaților în Parlament, publică în Sistemul informațional toate versiunile proiectului la diferite etape ale elaborării acestuia, precum și materialele suplimentare corespunzătoare etapei respective de elaborare.</p> <p>(3) Prin intermediul Sistemului informațional se fac publice:</p> <p>a) inițiativa legislativă;</p> <p>b) numele, prenumele și datele de contact ale persoanei responsabile de elaborarea proiectului de act normativ sau, după caz, informația despre grupurile de lucru create și componența acestora;</p> <p>c) studiul de cercetare, după caz;</p> <p>d) conceptul proiectului, după caz;</p> <p>e) proiectul actului normativ;</p>	<p>9. Articolul 22:</p> <p>la alineatul (2), textul „ , cu excepția Președintelui Republicii Moldova și a deputaților în Parlament,” se exclude;</p> <p>la alineatul (3), litera c) va avea următorul cuprins:</p> <p>„c) rezultatele activității de documentare, după caz;”;</p> <p>la alineatul (4), după cuvintele „Proiectele actelor normative” se introduce textul „ , însoțite de notele de fundamentare,”.</p>	<p>Deputat Vasile GRĂDINARU, amendament:</p> <p>Textul „la alineatul (2), textul „ , cu excepția Președintelui Republicii Moldova și a deputaților în Parlament,” se exclude;” se exclude.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Punctul 9 din proiect va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 22:</p> <p>la alineatul (3), litera c) va avea următorul cuprins:</p> <p>„c) rezultatele activității de documentare, după caz;”;</p> <p>la alineatul (4), după cuvintele „Proiectele actelor normative” se introduce textul „ , însoțite de notele de fundamentare,”.</p>

	<p>f) dosarul de însoțire al proiectului, conform art.40;</p> <p>g) informația referitoare la consultarea publică a proiectului;</p> <p>h) alte documente care au tangență cu procesul de elaborare a proiectului.</p> <p>(4) Proiectele actelor normative se avizează, se supun expertizei și se transmit autorității publice cu competență de adoptare, aprobare sau emitere prin intermediul Sistemului informațional.</p>			
		<p>12. Se completează cu articolul 27¹ cu următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 27¹. Activitatea de documentare</p> <p>(1) Elaborarea proiectelor actelor normative este precedată, în funcție de importanța și complexitatea acestora, de o activitate de documentare, care constă în analiza realităților economico-sociale care urmează a fi reglementate, a istoricului legislației din acel domeniu, precum și a reglementărilor similare din legislația altor state, în special a statelor membre ale Uniunii Europene.</p> <p>(2) În activitatea de documentare, pentru fundamentarea proiectului actului normativ se analizează impactul de reglementare, se examinează jurisprudența Curții Constituționale în acel domeniu, a Curții Europene a Drepturilor</p>	<p>Deputat Vasile GRĂDINARU, amendament:</p> <p>Articolul 27¹ din Legea nr. 100/2017 se completează cu un alineat nou (5), cu următorul cuprins:</p> <p>„(5) În cazul proiectelor actelor normative care constituie inițiativă legislativă a Președintelui Republicii Moldova, a deputaților în Parlament, a Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia, precum și în cazul proiectelor actelor normative elaborate de autoritățile administrației publice locale, nota de fundamentare conține informații privind efectele soluțiilor propuse asupra societății, economiei și bugetului public național sau, după caz, bugetului public local.”</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>„Articolul 27¹. Activitatea de documentare</p> <p>(1) Elaborarea proiectelor actelor normative este precedată, în funcție de importanța și complexitatea acestora, de o activitate de documentare ce constă în analiza realităților economico-sociale supuse reglementării, a istoricului legislației din domeniul respectiv, precum și a reglementărilor similare din legislația altor state, în special a statelor membre ale Uniunii Europene.</p> <p>(2) În activitatea de documentare, pentru fundamentarea proiectului actului normativ se analizează impactul de reglementare și se examinează jurisprudența Curții Constituționale în domeniul respectiv, a Curții Europene a Drepturilor Omului și cea a Curții de Justiție a Uniunii Europene, practica</p>

Omului și cea a Curții de Justiție a Uniunii Europene, practica instanțelor judecătorești în aplicarea actelor normative respective, instrumentele juridice internaționale, precum și doctrina juridică în domeniu.

(3) Analiza impactului de reglementare nu se efectuează pentru:

a) proiectele documentelor de politici și de planificare;

b) proiectele privind încheierea, suspendarea, denunțarea sau stingerea tratatelor internaționale;

c) proiectele privind aprobarea bugetului de stat, a bugetului asigurărilor sociale de stat, a fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală și a proiectelor de modificare a acestora, precum și rapoartele privind executarea acestor bugete.

(4) Rezultatele activității de documentare și referirile la sursele de informații sunt incluse în nota de fundamentare la proiectul actului normativ.”

instanțelor judecătorești în aplicarea actelor normative respective, instrumentele juridice internaționale, precum și doctrina juridică în domeniu.

(3) Analiza impactului de reglementare nu se efectuează pentru:

a) proiectele documentelor de politici și de planificare;

b) proiectele privind încheierea, suspendarea, denunțarea sau stingerea tratatelor internaționale;

c) proiectele privind aprobarea bugetului de stat, a bugetului asigurărilor sociale de stat, a fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală și pentru proiectele de modificare a acestora, precum și pentru rapoartele privind executarea acestor bugete.

(4) Rezultatele activității de documentare și referirile la sursele de informații sunt incluse în nota de fundamentare la proiectul actului normativ.

(5) În cazul proiectelor actelor normative care constituie inițiativă legislativă a Președintelui Republicii Moldova, a deputaților în Parlament, a Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia, precum și în cazul proiectelor actelor normative elaborate de autoritățile administrației publice locale, nota de fundamentare conține informații

			<p>Banca Națională a Moldovei</p> <p>La art. XI pct. 12, atenționăm cu privire la următoarele aspecte. Înțelegem, că analiza impactului de reglementare urmează a fi efectuată în cazul oricărui proiect de act normativ (cu excepția anumitor categorii de acte, enumerate exhaustiv la art. 27¹ alin. (3)), indiferent de domeniul de reglementare a acestuia. Modul de descriere a rezultatelor analizei impactului de reglementare este precizat în Compartimentul 4 din Anexa nr. 1 la Legea 100/2017. Pe de altă parte, Legea 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător (în continuare - Legea nr. 235/2006) prevede obligativitatea efectuării analizei impactului de reglementare, în cazul actelor normative care vizează activitatea de întreprinzător, această analiză urmând a fi realizată potrivit unei metodologii aprobate de Guvern. Important, dispozițiile Legii 235/2006 nu sunt aplicabile activității de întreprinzător din domeniul financiar (bancar / nebanancar) și, corespunzător, actelor normative emise în acest scop de</p>	<p>privind efectele soluțiilor propuse asupra societății, economiei și bugetului public național sau, după caz, bugetului public local.”</p> <p>Nu se accepta.</p> <p>Articolul 27¹ reglementează activitatea de documentare, inclusiv cu specificul inițiativelor legislative a Președintelui Republicii Moldova, a deputaților în Parlament, a Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia și a autorităților publice locale.</p>
--	--	--	---	--

			<p>Banca Națională a Moldovei. În acest context, considerăm absolut necesară precizarea următoarelor aspecte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dacă analiza impactului de reglementare, propusă în Legea 100/2017, are un obiect mai extins decât cel al analizei impactului de reglementare prevăzute în Legea nr. 235/2006, diferă de cea din urmă analiză și, corespunzător, urmează a fi realizată și în cazul actelor normative care nu vizează nemijlocit reglementarea relațiilor din domeniul activității de întreprinzător? - în cazul în care actul normativ vizează reglementări care impactează activitatea de întreprinzător, dar este exceptat de la efectuarea analizei impactului de reglementare potrivit Legii 235/2006, în temeiul excepției stabilite la art. 1 din acea lege - dacă analiza impactului de reglementare urmează, oricum, a fi realizată în temeiul Legii nr. 100/2017 (potrivit exigențelor distincte ale Legii nr. 100/2017 - fără aplicarea metodologiei stabilite de Guvern, ținând cont de prevederile Compartimentului 4 din Anexa nr. 1 la Legea 100/2017)? <p>În orice eventualitate, considerăm necesară aducerea precizărilor necesare în acest sens, cu menținerea excepției aplicabile actelor normative ale Băncii Naționale a</p>	
--	--	--	--	--

			Moldovei de la analiza impactului de reglementare (astfel, cum e consacrată în Legea 235/2006).	
	<p>Articolul 30. Nota informativă la proiectul actului normativ</p> <p>(1) Concomitent cu elaborarea proiectului actului normativ se întocmește nota informativă la proiect, conform modelului indicat în anexa nr.1, care va cuprinde cel puțin următoarele compartimente:</p> <p>a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;</p> <p>b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite;</p> <p>c) descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;</p> <p>d) principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi;</p> <p>e) fundamentarea economico-financiară;</p> <p>f) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare;</p> <p>g) avizarea și consultarea publică a proiectului;</p> <p>h) constatările expertizei anticorupție;</p>	<p>15. La articolul 30: alineatul (1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Concomitent cu elaborarea proiectului actului normativ se întocmește nota de fundamentare, conform modelului indicat în anexa nr. 1, care va cuprinde cel puțin următoarele compartimente:</p> <p>a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului actului normativ;</p> <p>b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ;</p> <p>c) obiectivele urmărite și soluțiile propuse;</p> <p>d) analiza impactului de reglementare;</p> <p>e) compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația Uniunii Europene;</p> <p>f) avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ;</p> <p>g) concluziile expertizelor;</p> <p>h) modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare;</p> <p>i) măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ.”;</p> <p>alineatul (2) se abrogă;</p>	<p>Deputat Vasile GRĂDINARU, amendament:</p> <p>Alineatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Concomitent cu elaborarea proiectului actului normativ se întocmește nota de fundamentare, conform modelului prevăzut în anexa nr. 1, care cuprinde următoarele compartimente:</p> <p>a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ;</p> <p>b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ;</p> <p>c) obiectivele urmărite și soluțiile propuse;</p> <p>d) analiza impactului de reglementare;</p> <p>e) compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE;</p> <p>f) avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ;</p> <p>g) concluziile expertizelor;</p> <p>h) modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent;</p> <p>i) măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Alineatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Concomitent cu elaborarea proiectului actului normativ se întocmește nota de fundamentare, conform modelului prevăzut în anexa nr. 1, care cuprinde următoarele compartimente:</p> <p>a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ;</p> <p>b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ;</p> <p>c) obiectivele urmărite și soluțiile propuse;</p> <p>d) analiza impactului de reglementare;</p> <p>e) compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE;</p> <p>f) avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ;</p> <p>g) concluziile expertizelor;</p> <p>h) modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent;</p> <p>i) măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ.</p>

<p>i) constatările expertizei de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene;</p> <p>j) constatările expertizei juridice;</p> <p>k) constatările altor expertize.</p> <p>(2) Compartimentele prevăzute la alin.(1) lit.g)–k) se includ în nota informativă doar dacă, la elaborarea proiectului actului normativ, au fost realizate etapele corespunzătoare.</p> <p>(3) Dacă, în urma avizării și supunerii expertizei, proiectul a suferit modificări, nota informativă trebuie modificată în modul corespunzător.</p> <p>(4) Nota informativă se semnează, în modul prevăzut de legislație, de conducătorul autorității responsabile de elaborarea proiectului de act normativ sau adjunctul acestuia.</p>	<p>se completează cu alineatele (2¹) și (2²) cu următorul cuprins:</p> <p>„(2¹) Notele de fundamentare la proiectele legilor bugetare anuale și la proiectele de modificare a acestora se întocmesc în conformitate cu prevederile Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014.</p> <p>(2²) Notele de fundamentare la proiectele actelor normative ce vizează activitatea de întreprinzător pot fi întocmite anterior elaborării proiectului actului normativ.”;</p> <p>la alineatul (3), după cuvintele „în urma avizării” se introduce textul „, consultării publice”.</p>	<p>(2) Compartimentele prevăzute la alin. (1) lit. d)–g) se includ în nota de fundamentare doar dacă, la elaborarea proiectului actului normativ, au fost realizate etapele corespunzătoare.”.</p> <p>Direcția generală juridică</p> <p>Nu identificăm raționamentul introducerii alin.(2²), care prevede acordarea dreptului discreționar al autorului de a întocmi notele de fundamentare anterior elaborării proiectului de act normativ ce vizează activitatea de întreprinzător. Considerăm că proiectele actelor normative ce vizează activitatea de întreprinzător trebuie să fie însoțite de notele de fundamentare la toate etapele elaborării și în această ordine de idei reamintim că Nota de însoțire este actul ce fundamentează condițiile ce au impus elaborarea proiectului, inclusiv finalitățile urmărite prin implementarea noilor reglementări ș.a., fiind drept una din sursele de interpretare ale legii ulterior adoptate.</p> <p>O obiecție valabilă pentru acest articol, precum și pentru întreg textul proiectului de lege, vizează formulări precum „pot fi întocmite”, „după caz”, „alte cazuri”, fapt ce contravine principiului clarității și accesibilității actului normativ.</p>	<p>(2) Compartimentele prevăzute la alin. (1) lit. d)–g) se includ în nota de fundamentare doar dacă, la elaborarea proiectului actului normativ, au fost realizate etapele corespunzătoare.”.</p> <p>Nu se acceptă.</p>
---	---	---	---

<p>Articolul 32. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ</p> <p>(1) Proiectul actului normativ, însoțit de nota informativă, se transmite spre avizare autorităților publice responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect, instituțiilor interesate, precum și reprezentanților societății civile, care întocmesc și prezintă autorului proiectului avizele la proiect.</p> <p>(2) Proiectele actelor normative care țin de domeniile de competență ale Procuraturii Generale, Comisiei Electorale Centrale, Băncii Naționale a Moldovei, Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, precum și ale altor autorități publice autonome, se transmit obligatoriu spre avizare acestora. Proiectele actelor normative care reglementează activitatea economică se transmit spre avizare Consiliului Concurenței.</p> <p>(2¹) Proiectele de acte normative care vizează statutul unității teritoriale autonome Găgăuzia și/sau atribuțiile autorităților acesteia se remit spre avizare Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia.</p> <p>(3) Concomitent sau înainte de transmiterea spre avizare, proiectul actului normativ este supus consultării publice în modul stabilit</p>	<p>17. Articolul 32: alineatele (1) și (2) vor avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Proiectul actului normativ, însoțit de nota de fundamentare și, după caz, alte acte, se transmite spre avizare autorităților publice centrale responsabile de aplicarea prevederilor conținute în proiect și instituțiilor interesate, în funcție de obiectul de reglementare.</p> <p>(2) Proiectele actelor normative care vizează domeniile de competență ale autorităților publice autonome se transmit obligatoriu acestora spre avizare.”;</p> <p>se completează cu alineatul (2²) cu următorul cuprins:</p> <p>„(2²) Proiectele actelor normative cu impact financiar asupra bugetelor se avizează obligatoriu de către Ministerul Finanțelor, iar proiectele ce reglementează activitatea de întreprinzător și notele de fundamentare ale acestora se avizează de grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător.”;</p> <p>la alineatul (3), după cuvintele „consultării publice” se introduce textul „cu reprezentanții societății civile.”;</p> <p>se completează cu alineatul (5¹) cu următorul cuprins:</p>	<p>Deputat Vasile GRĂDINARU, amendament:</p> <p>La pct. 17 care prevede modificarea art. 32:</p> <p>textul „la alineatul (3), după cuvintele „consultării publice” se introduce textul „cu reprezentanții societății civile,” se exclude.</p> <p>la alin.(5¹) cuvântul „exclusiv” se exclude.</p> <p>modificările la alin. (7) se exclud.</p> <p>Direcția generală juridică</p> <p>Atragem atenția că inițiativele legislative elaborate de către deputați și cele elaborate de Guvern nu întotdeauna parcurg aceleași etape ale legiferării. În acest sens, atestăm existența divergențelor între Legea nr.100/2017 și Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.610/2018 referitor la etapele elaborării proiectului de act normativ. În acest context, se propune următoarea redacție a propoziției a doua din alin.(4) al art.32 „Proiectele actelor normative elaborate de către deputații în Parlament se transmit spre avizare, expertizare și consultare publică anterior înregistrării acestora în Parlament. ”</p> <p>Limitarea autorităților publice de a se expune „exclusiv” și doar „asupra domeniilor care îi vizează direct” este nejustificată, or acestea</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>La pct. 17 care prevede modificarea art. 32:</p> <p>textul „la alineatul (3), după cuvintele „consultării publice” se introduce textul „cu reprezentanții societății civile,” se exclude.</p> <p>la alin.(5¹) cuvântul „exclusiv” se exclude.</p> <p>modificările la alin. (7) se exclud.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Art. 20 din Legea nr. 100/2017 se completează cu alin. (3) care prevede că procedura de elaborare și promovare a inițiativelor legislative ale deputaților în Parlament este reglementată de Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr. 797/1996.”</p> <p>Se acceptă.</p> <p>La alin.(5¹) cuvântul „exclusiv” se exclude. A se vedea supra.</p>
--	--	--	---

<p>de <u>Legea nr.239/2008</u> privind transparența în procesul decizional.</p> <p>(4) Proiectele actelor normative înaintate de Președintele Republicii Moldova, de deputații în Parlament și de Adunarea Populară a unității teritoriale autonome Găgăuzia se remit spre avizare Guvernului. Proiectele actelor normative elaborate de către deputații în Parlament se transmit spre avizare Guvernului în modul prevăzut de Regulamentul Parlamentului.</p> <p>(5) Proiectele actelor normative elaborate de autoritățile administrației publice centrale de specialitate, autoritățile publice autonome sau autoritățile administrației publice locale sînt avizate și consultate public în condițiile alin.(1)–(3), cu excepțiile stabilite de <u>Legea nr.239/2008</u> privind transparența în procesul decizional. Proiectele de acte normative ale Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia pot fi transmise spre avizare ministerelor și altor autorități administrative centrale, responsabile de domeniul la care se referă proiectul respectiv.</p> <p>(6) În urma avizării și consultării publice, autorul proiectului întocmește sinteza obiecțiilor și propunerilor autorităților publice, precum și sinteza recomandărilor reprezentanților societății civile, conform unuia dintre modelele</p>	<p>„(5¹) În avizele asupra proiectului actului normativ, autoritățile publice își expun opinia exclusiv în privința soluțiilor juridice din domeniile care intră în sfera lor de competență sau care le vizează direct. Reprezentanții societății civile prezintă recomandări asupra proiectului actului normativ. Avizele și recomandările conțin obiecții și propuneri motivate, cu anexarea, după caz, a versiunii redactate a proiectului sau a unor prevederi. În caz contrar, se comunică lipsa de obiecții și propuneri.”;</p> <p>alineatul (6) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(6) În urma avizării și consultării publice, autorul proiectului întocmește sinteza, care include obiecțiile și propunerile autorităților publice și recomandările reprezentanților societății civile, conform unuia dintre modelele indicate în anexa nr. 2.”;</p> <p>alineatul (7) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(7) Proiectul actului normativ este remis spre avizare și consultare publică repetată dacă, în urma avizării și consultării publice:</p> <p>a) proiectul actului normativ a fost completat cu aspecte și concepte noi;</p> <p>b) mai mult de 30% din textul proiectului actului normativ a fost modificat;</p>	<p>se pot expune asupra tuturor soluțiilor juridice cuprinse în proiect. Astfel, alin.(5¹) al art.32 urmează a fi redactat corespunzător, în sensul excluderii acestor limitări.</p> <p>Cu privire la introducerea modelelor noi de Sinteze (modelul 1 și modelul 2), art.32 alin.(6) alin.(8), art.21 alin.(i) reținem caracterul neclar al normelor, în practică, existând posibilitatea unei aplicări neuniforme. Este esențială analizarea detaliată a motivelor care au condus la înstituirea a 2 modele de sinteze, oii considerăm că aceasta opțiune nu este aliniată la obiectivele și nevoile reale ale subiecților legii.</p> <p>Banca Națională a Moldovei</p> <p>La art. XI pct. 17, cu referire la modificarea art. 32 la alin. (1) propunem substituirea cuvintelor „instituțiilor interesate” cu cuvintele „părților interesate”, iar la alin. (3) substituirea cuvintelor „cu reprezentanții societății civile” cu cuvinte „cu părțile interesate”. Propunerea este întemeiată pe prevederile art. 11 din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, cu privire la consultarea părților interesate.</p> <p>Cu referire la modificarea propusă la art. 32 alin. (2¹), potrivit căreia proiectele ce reglementează activitatea de întreprinzător și notele</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>„instituțiile interesate” sunt instituțiile care vor pune în aplicare sau pot fi afectate de actul normativ. Modificările de la alin. (3) se exclud.</p> <p>Nu se acceptă.</p>
--	---	--	--

<p>indicate în anexele nr.2 și nr.3. Sinteza obiecțiilor și propunerilor și sinteza recomandărilor pot fi incluse într-un singur document (denumit în continuare – <i>sinteză</i>).</p> <p>(7) Dacă, în urma avizării și consultării publice, proiectul actului normativ a fost completat cu aspecte și concepte noi sau dacă mai mult de 30% din textul proiectului actului normativ a fost modificat, acesta trebuie remis repetat spre avizare și consultare publică.</p>	<p>c) mai mult de 50% dintre obiecții nu au fost acceptate.”;</p> <p>se completează cu alineatul (8) cu următorul cuprins:</p> <p>„(8) În urma avizării și consultării publice repetate, autorul proiectului completează sinteza cu o rubrică nouă, în modul prevăzut de alin. (6).”</p>	<p>de fundamentare ale acestora se avizează de grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, considerăm necesară precizarea că această prevedere este aplicabilă doar în cazul proiectelor de acte normative, care cad sub incidența Legii nr. 235/2006. Atenționăm, că Comisia de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător este constituită prin Legea 235/2006 și mandatul acesteia este circumscris obiectului de reglementare a Legii 235/2006. Corespunzător, exceptarea anumitor domenii de reglementare (financiar bancar și non-bancar) de sub incidența Legii 235/2006, inclusiv în partea care vizează anumite atribuții ale Comisei, urmează a fi menținută și transpusă fidel și în prevederile Legii nr. 100/2017.</p> <p>Cu referire la completarea art. 32 cu alineatul (5¹), reiterăm propunerea de a nu circumscribe obiectul de avizare a proiectelor de acte normative exclusiv competențelor/mandatului autorității care realizează avizarea. Atenționăm că, limitarea autorităților publice la expunerea exclusiv în privința soluțiilor juridice referitor la domeniile care intra în sfera lor de competență, ar putea știrbi din calitatea finală a actului normativ,</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>La alin.(5¹) cuvântul „exclusiv” se exclude.</p>
--	--	---	--

care poate beneficia de pe urma analizei complexe, pe multiple domenii și aspecte, realizate de autoritățile publice, indiferent de domeniul nemijlocit de competență al acestora. În plus, într-o multitudine de cazuri, având în vedere interesul public urmărit de toate autoritățile publice, domeniile de interes pentru acestea sunt foarte extinse și nu pot fi delimitate sau atribuite cu precizie uneia sau alteia. Mai mult, semnalăm că o asemenea modificare nu este justificată din perspectiva posibilității oferite reprezentanților societății civile, de a-și expune orice sugestie, propunere sau opinie cu caracter consultativ pe marginea proiectelor de acte normative elaborate, fără limitări (a se vedea art. 2 din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional).

Împărtășim opinia potrivit căreia, odată ce proiectul de act normativ a fost remis autorității publice pentru autorizare, se prezumă că este de competența sa de a se expune referitor la proiect, fără restricții excesive. O abordare similară o regăsim și în legislația altor țări (de exemplu, art. 19 alin. (4) din Legea georgiană nr. 1876/2009 cu privire la actele normative, art. 8 alin. (1) din Legea română nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru

			<p>elaborarea actelor normative). Totodată, exprimăm rezerve față de opinia enunțată în sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiectul legii, potrivit căreia prin formularea unui aviz de către autoritatea publică, pe aspecte care ar putea să excedeze aria de competențe ale acesteia este afectată conducerea domeniilor încredințate ministerelor ca organe centrale de specialitate ale statului. În orice eventualitate, autorul proiectului în urma studierii obiecțiilor, propunerilor și recomandărilor prezentate în cadrul avizării, deține prerogativa de a decide asupra acceptării totale sau parțiale, ori respingerii acestora, conform redacției propuse la art. 39 alin. (1).</p>	
	<p>Articolul 34. Expertiza proiectului actului normativ</p> <p>(1) Expertiza proiectului de act normativ este efectuată concomitent cu avizarea și consultarea publică. Autorul proiectului asigură efectuarea expertizelor economice, financiare, științifice, ecologice, anticorupție, juridice, de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene sau a altei expertize prevăzute de legislație, în funcție de tipul raporturilor sociale reglementate de actul normativ.</p> <p>(2) Autoritățile publice responsabile de efectuarea expertizelor pot antrena în calitate de</p>	<p>19. Articolele 34, 35 și 36 vor avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 34. Expertiza proiectului actului normativ</p> <p>(1) Autorul proiectului actului normativ asigură prezentarea acestuia către autoritățile publice responsabile pentru efectuarea expertizelor de compatibilitate cu legislația UE, anticorupție și juridică, în funcție de tipul raporturilor sociale reglementate.</p> <p>(2) Expertiza de compatibilitate cu legislația UE se efectuează concomitent cu avizarea proiectului actului normativ.</p>	<p>Direcția generală juridică</p> <p>Cu privire la art.34, propunem excluderea alin.(6), or prevederile alineatului se regăsesc în alin.(7) ale art.32;</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Modificările la art. 32 alin. (7) din proiect se exclud.</p>

<p>experți părți interesate, care nu au participat la elaborarea proiectului actului normativ, inclusiv specialiști din străinătate și din cadrul organizațiilor internaționale.</p> <p>(3) Expertiza economică este efectuată de către Ministerul Economiei, este obligatorie pentru proiectele actelor normative care au impact economic și are menirea de:</p> <p>a) a asigura concordanța prevederilor proiectului cu principiile economiei de piață;</p> <p>b) a asigura concordanța prevederilor proiectului cu legislația din domeniul economiei;</p> <p>c) a evidenția aspectele pozitive și negative ale proiectului în partea ce ține de asigurarea reformelor, relevarea avantajelor economice și de altă natură;</p> <p>d) a semnala deficiențele economice și a prognoza consecințele economice negative.</p> <p>(4) Proiectele actelor normative ce reglementează activitatea de întreprinzător se remit spre expertiză grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, împreună cu analiza impactului de reglementare.</p> <p>(5) Expertiza financiară este efectuată de către Ministerul Finanțelor, este obligatorie pentru proiectele care au impact asupra bugetului public și are menirea de:</p>	<p>(3) Expertiza anticorupție și expertiza juridică se efectuează la etapa finală, după definitivarea proiectului actului normativ potrivit avizelor, expertizei de compatibilitate cu legislația UE și rezultatelor consultărilor publice.</p> <p>(4) Concluziile expertizelor se includ în nota de fundamentare la proiectul actului normativ.</p> <p>(5) În urma efectuării expertizelor, autorul ajustează proiectul actului normativ și completează sinteza cu constatările și concluziile expertizelor. Neacceptarea constatărilor și concluziilor expertizelor trebuie motivată în sinteză.</p> <p>(6) Dacă, în urma efectuării expertizelor, mai mult de 30% din textul proiectului actului normativ este modificat, acesta este remis repetat spre avizare, expertizare și consultare publică.</p>		
---	---	--	--

<p>a) a asigura concordanța prevederilor proiectului cu legislația din domeniul financiar;</p> <p>b) a evalua cheltuielile pentru realizarea noilor reglementări;</p> <p>c) a semnala deficiențele cu caracter financiar și a prognoza consecințele în domeniul financiar.</p> <p>(6) Expertiza științifică se efectuează, după caz, de către instituțiile științifice și de învățământ superior de profil, de către experți, avînd menirea de a contribui la:</p> <p>a) examinarea tuturor aspectelor reglementărilor proiectului și, după caz, propunerea unor reglementări de alternativă;</p> <p>b) examinarea soluțiilor propuse prin reglementările proiectului în raport cu posibilitățile economico-financiare ale statului, cu situația social-politică și consecutivitatea reglementării proceselor, precum și în contextul asigurării compatibilității actelor normative cu legislația Uniunii Europene.</p> <p>(7) Expertiza ecologică se efectuează, după caz, de către Ministerul Mediului și are menirea de:</p> <p>a) a asigura concordanța prevederilor proiectului cu legislația din domeniul protecției mediului;</p> <p>b) a asigura un mediu sănătos și a proteja mediul înconjurător;</p>			
---	--	--	--

<p>c) a prognoza impactul reglementărilor proiectului asupra mediului.</p> <p>(8) Concluziile expertizelor sînt expuse în nota informativă la proiectul de act normativ.</p>			
<p>Articolul 36. Expertiza de compatibilitate a proiectului actului normativ cu legislația Uniunii Europene</p> <p>(1) Proiectul de act normativ cu sigla „UE” se expediază Centrului de Armonizare a Legislației pentru efectuarea expertizei de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene.</p> <p>(2) Expertiza de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene este obligatorie pentru toate proiectele actelor normative, inclusiv pentru cele ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome, care au fost elaborate în scopul armonizării legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.</p> <p>(3) Expertiza de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene se efectuează în modul stabilit de Guvern și conform metodologiei aprobate de Centrul de Armonizare a Legislației. În baza rezultatelor expertizei de compatibilitate, Centrul de Armonizare a Legislației întocmește declarația de compatibilitate.</p>	<p>Articolul 35. Expertiza de compatibilitate cu legislația UE</p> <p>(1) Proiectul actului normativ cu relevanță UE se expediază Centrului de Armonizare a Legislației –pentru efectuarea expertizei de compatibilitate cu legislația UE.</p> <p>(2) Expertiza de compatibilitate cu legislația UE este obligatorie pentru toate proiectele actelor normative cu relevanță UE, pentru proiectele de modificare a actelor normative cu relevanță UE, inclusiv pentru cele ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome.</p> <p>(3) Expertiza de compatibilitate se efectuează conform metodologiei aprobate de Centrul de Armonizare a Legislației.</p> <p>(4) Proiectele actelor normative cu relevanță UE elaborate de către Președintele Republicii Moldova, deputații în Parlament și Adunarea Populară a unității teritoriale autonome Găgăuzia se transmit spre avizare Guvernului, fiind însoțite de tabelul de concordanță.”</p>	<p>Deputat Vasile GRĂDINARU, amendament:</p> <p>La art. 35 alin. (4) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(4) Proiectele actelor normative cu relevanță UE care constituie inițiativă legislativă a Președintelui Republicii Moldova, a deputaților în Parlament și a Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia se transmit Guvernului pentru efectuarea expertizei de compatibilitate cu legislația UE după înregistrarea lor în Parlament.”</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Articolul 35. Expertiza de compatibilitate cu legislația UE</p> <p>(1) Expertiza de compatibilitate cu legislația UE este obligatorie pentru toate proiectele actelor normative cu relevanță UE și pentru proiectele de modificare a actelor normative cu relevanță UE, inclusiv pentru cele ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome.</p> <p>(2) Proiectul actului normativ cu relevanță UE se expediază Centrului de Armonizare a Legislației pentru efectuarea expertizei de compatibilitate cu legislația UE.</p> <p>(3) Expertiza de compatibilitate se efectuează conform metodologiei aprobate de Centrul de Armonizare a Legislației.</p> <p>(4) Proiectele actelor normative cu relevanță UE care constituie inițiativă legislativă a Președintelui Republicii Moldova, a deputaților în Parlament și a Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia se transmit Guvernului pentru efectuarea expertizei de</p>

<p>(4) Expertiza de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene are menirea de:</p> <p>a) a constata gradul de compatibilitate a proiectului actului normativ cu legislația Uniunii Europene;</p> <p>b) a identifica prevederile omise ale legislației Uniunii Europene și a preveni transpunerea deficiență a acestora;</p> <p>c) a asigura corespunderea proiectului standardelor și legislației Uniunii Europene.</p> <p>(5) Proiectele actelor normative elaborate de către Președintele Republicii Moldova, deputații în Parlament și Adunarea Populară a unității teritoriale autonome Găgăuzia, care au scopul de a armoniza legislația națională cu legislația Uniunii Europene, se transmit spre avizare Guvernului, fiind însoțite de tabelul de concordanță.</p> <p>(6) După recepționarea declarației de compatibilitate, autorul proiectului completează nota informativă cu informația privind constatările expertizei de compatibilitate și, după caz, include în sinteză obiecțiile și propunerile Centrului de Armonizare a Legislației.</p>		<p>Direcția generală juridică</p> <p>Cu privire la art.35 alin.(4), reținem că pentru evitarea paralelismelor și asigurarea coerenței procesului de armonizare a legislației UE, care este unul planificat/gradual, se recomandă să se acorde prioritate Guvernului în elaborarea și promovarea proiectelor de acte normative cu relevanță UE, care are deopotrivă rolul cheie în procesul de armonizare legislativă, dar și deține mecanismul de control al asigurării conformității cu legislația UE. Consecvent, se recomandă deputaților în Parlament, Președintelui Republicii Moldova și Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia să se abțină de la înaintarea proiectelor de legi care vizează armonizarea legislației naționale cu legislația UE, aceasta fiind o prerogativă a Guvernului, rezultată dintr-un tratat internațional la care Republica Moldova este parte.</p> <p>Astfel, considerăm oportună excluderea alin.(4) al art.35, întrucât obligativitatea autorului proiectului de lege privind întocmirea tabelului de concordanță se conține la art.31 alin.(4) al proiectului de lege.</p>	<p>compatibilitate cu legislația UE după înregistrarea lor în Parlament.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Art. 35 alin. (4) se expune în redacție nouă. A se vedea supra.</p>
--	--	--	--

<p>Articolul 35. Expertiza anticorupție</p> <p>(1) Expertiza anticorupție este obligatorie pentru toate proiectele actelor normative, inclusiv pentru proiectele actelor normative elaborate de deputații în Parlament, și are menirea de a:</p> <p>a) asigura corespunderea prevederilor proiectului standardelor anticorupție naționale și internaționale;</p> <p>b) preveni apariția unor reglementări care ar favoriza corupția, prin elaborarea anumitor recomandări în vederea revizuirii reglementărilor respective sau în scopul diminuării efectelor negative ale acestora.</p> <p>(2) Expertiza anticorupție este efectuată conform metodologiei aprobate de către Centrul Național Anticorupție.</p> <p>(3) Centrul Național Anticorupție poate antrena în efectuarea expertizei anticorupție specialiști din afara instituției, iar autoritățile publice pot acorda asistență la efectuarea expertizei de către Centrul Național Anticorupție, în limita competențelor acestora.</p> <p>(4) Proiectele actelor normative, cu excepția celor prevăzute la art.6 lit.e)–h), sînt expediate Centrului Național Anticorupție pentru a fi supuse expertizei anticorupție.</p>	<p>Articolul 36. Expertiza anticorupție</p> <p>(1) Expertiza anticorupție se efectuează în scopul identificării în proiectul actului normativ a factorilor generatori ai riscurilor de corupție, precum și formulării recomandărilor în vederea înlăturării acestora.</p> <p>(2) Proiectul actului normativ însoțit de nota de fundamentare și sinteză se expediază Centrului Național Anticorupție pentru efectuarea expertizei anticorupție.</p> <p>(3) Expertiza anticorupție este obligatorie pentru toate proiectele actelor normative și se efectuează conform metodologiei aprobate de Centrul Național Anticorupție.</p> <p>(4) Expertiza anticorupție a proiectelor actelor normative prevăzute la art. 6 lit. e)-h) se efectuează de către autorii proiectelor în conformitate cu metodologia de efectuare a expertizei anticorupție aprobată de Centrul Național Anticorupție. În cazul proiectelor ce conțin reglementări ce vizează domeniile vulnerabile de corupție, Centrul Național Anticorupție poate acorda, la solicitare, suport metodologic autorului proiectului la efectuarea expertizei anticorupție.</p> <p>(5) Centrul Național Anticorupție poate antrena în efectuarea expertizei anticorupție specialiști din afara instituției, iar autoritățile publice pot</p>	<p>Deputat Vasile GRĂDINARU, amendament:</p> <p>Art. 36, se completează cu un alineat nou cu următorul cuprins:</p> <p>„(4) Expertiza anticorupție pentru proiectele de acte normative care constituie inițiativă legislativă a Președintelui Republicii Moldova, a deputaților în Parlament și a Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia se efectuează după înregistrarea acestora în Parlament.”</p> <p>Alineate (4) și (5) se renumerează corespunzător.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Art. 36 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 36. Expertiza anticorupție</p> <p>(1) Expertiza anticorupție se efectuează în scopul identificării în proiectul actului normativ a factorilor generatori ai riscurilor de corupție, precum și formulării recomandărilor în vederea înlăturării acestora.</p> <p>(2) Proiectul actului normativ însoțit de nota de fundamentare și sinteză se expediază Centrului Național Anticorupție pentru efectuarea expertizei anticorupție.</p> <p>(3) Expertiza anticorupție este obligatorie pentru toate proiectele actelor normative și se efectuează conform metodologiei aprobate de Centrul Național Anticorupție.</p> <p>(4) Expertiza anticorupție pentru proiectele de acte normative care constituie inițiativă legislativă a Președintelui Republicii Moldova, a deputaților în Parlament și a Adunării Populare a unității teritoriale autonome Găgăuzia se efectuează după înregistrarea acestora în Parlament.</p> <p>(5) Expertiza anticorupție a proiectelor actelor normative prevăzute la art. 6 lit. e)-h) se efectuează de către autorii proiectelor în conformitate cu metodologia de efectuare a expertizei anticorupție aprobată de Centrul Național</p>
---	--	---	---

<p>(5) Expertiza anticorupție a proiectelor actelor normative prevăzute la art.6 lit.e)–h) este efectuată de către autorii proiectelor respective, în conformitate cu metodologia de efectuare a expertizei anticorupție. În cazul proiectelor ce conțin reglementări care vizează domeniile vulnerabile la corupție, Centrul Național Anticorupție acordă asistență la efectuarea expertizei anticorupție.</p> <p>(6) După recepționarea raportului de expertiză anticorupție, autorul proiectului completează nota informativă la proiect cu informația privind constatările acestei expertize și, după caz, include în sinteză obiecțiile și propunerile Centrului Național Anticorupție.</p>	<p>acorda asistență Centrului Național Anticorupție la efectuarea expertizei anticorupție în limitele competențelor acestora.</p>	<p>Direcția generală juridică</p> <p>Cu privire la art.36, atenționăm asupra necesității examinării articolului prin prisma prevederilor Legii integrității nr.82/2017 care statuează că „Agenții publici și entitățile publice cu drept de inițiativă legislativă, alte entități publice care elaborează și promovează proiecte de acte legislative și normative (în continuare în acest articol – autori), precum și Secretariatul Parlamentului, în cazul inițiativelor legislative ale deputaților, au obligația de a supune expertizei anticorupție proiectele de acte, cu excepția documentelor de politici, actelor cu caracter individual de remanieri de cadre: decretelor Președintelui Republicii Moldova; dispozițiilor</p>	<p>Anticorupție. În cazul proiectelor ce conțin reglementări ce vizează domeniile vulnerabile de corupție, Centrul Național Anticorupție poate acorda, la solicitare, suport metodologic autorului proiectului la efectuarea expertizei anticorupție.</p> <p>(6) Centrul Național Anticorupție poate antrena în efectuarea expertizei anticorupție specialiști din afara instituției, iar autoritățile publice pot acorda asistență Centrului Național Anticorupție la efectuarea expertizei anticorupție în limitele competențelor acestora.”</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Art. 36 alin. (4) se expune în redacție nouă. A se vedea supra.</p>
--	---	--	--

			<p>Guvernului; hotărârilor Guvernului de aprobare a avizelor asupra proiectelor de legi și decrete ale Președintelui Republicii Moldova; tratatelor internaționale, actelor de acordare a deplinelor puteri și de exprimare a consimțământului Republicii Moldova de a fi legată prin tratat internațional.</p>	
	<p>Articolul 37. Expertiza juridică (1) Expertiza juridică este efectuată de către Ministerul Justiției și este obligatorie pentru toate proiectele actelor normative elaborate de către autoritățile administrației publice centrale de specialitate și autoritățile publice autonome. În baza rezultatelor expertizei juridice se întocmește raportul de expertiză juridică. (2) Expertiza juridică a proiectelor actelor normative stabilite la art.6 lit.a-d) se efectuează conform metodologiei aprobate de Ministerul Justiției. (3) Expertiza juridică are menirea de a asigura: a) concordanța între proiectul actului normativ și prevederile Constituției, ale tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, ale legislației naționale și ale legislației Uniunii Europene, concordanța între proiectul actului normativ, precum și jurisprudența Curții Constituționale și</p>	<p>20. Articolul 37: se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins: „(1¹) Proiectul actului normativ însoțit de nota de fundamentare, de sinteză și, după caz, de tabelul de concordanță se expediază Ministerului Justiției.”; la alineatul (2), textul „a-d)” se substituie cu textul „a-f)”; alineatul (3) se completează cu litera d¹) cu următorul cuprins: „d¹) oportunitatea soluțiilor propuse, în cazul în care obiectul de reglementare al proiectului actului normativ vizează domeniile de competență ale Ministerului Justiției.”; alineatul (4) se abrogă; alineatul (5) va avea următorul cuprins: „(5) Prin derogare de la alin. (1), proiectele actelor normative elaborate de Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a Pieței Financiare nu se supun expertizei juridice, iar proiectele</p>	<p>Comisia juridică, numiri și imunități La alin. (5) cuvintele „Prin derogare de la alin. (1), proiectele actelor normative elaborate” se substituie cu cuvintele „Prin derogare de la alin. (1), actele normative emise”</p> <p>Direcția generală juridică La pct.20, ce modifică art.37, considerăm necesară revizuirea conținutului alin.(5), or comasarea prevederilor cu privire la actele normative care se supun sau nu expertizei juridice, este confuză. Constatăm că actuala redacție a alin.(5) comportă un caracter mai clar. Mai mult, criteriile de selectare aplicabile actelor normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome ce se vor supune expertizei juridice, poartă un caracter general. Acest fapt va avea drept consecință lărgirea spectrului actelor normative supuse</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Se acceptă parțial. A se vedea supra.</p>

<p>cea a Curții Europene a Drepturilor Omului;</p> <p>b) respectarea standardelor internaționale în domeniul drepturilor omului;</p> <p>c) reglementarea integrală a raporturilor sociale abordate în proiect;</p> <p>d) încadrarea dispozițiilor proiectului în cadrul normativ în vigoare;</p> <p>e) corespunderea proiectului actului normativ normelor tehnicii legislative.</p> <p>(4) Actele normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome care vizează drepturile și interesele legitime ale omului sînt supuse expertizei juridice obligatorii și se înregistrează de către Ministerul Justiției, în modul stabilit de către Guvern.</p> <p>(5) Prin derogare de la alin.(4), actele normative emise de Banca Națională a Moldovei și de Comisia Națională a Pieței Financiare nu se supun expertizei juridice a Ministerului Justiției. Acestea se transmit, după adoptare, Ministerului Justiției pentru a fi înregistrate în Registrul de stat al actelor juridice. Termenul de înregistrare nu va depăși 3 zile lucrătoare.</p>	<p>actelor normative prevăzute la art. 6 lit. e) și f) se expediază Ministerului Justiției pentru efectuarea expertizei juridice dacă:</p> <p>a) vizează drepturile și libertățile garantate prin Constituție și reglementează mecanismul organizațional-juridic de realizare a lor;</p> <p>b) poartă caracter interdepartamental, fiind executorii pentru alte autorități publice, precum și pentru întreprinderile, instituțiile și organizațiile care nu sunt subordonate autorităților publice care le-au elaborat sau emis.”;</p> <p>alineatul (7) se abrogă.</p>	<p>expertizei juridice, intenția Ministerului Justiției este de fapt de a îngusta spectrul actelor normative supuse expertizei juridice.</p> <p>Banca Națională a Moldovei</p> <p>Pentru a menține într-o formulă lipsită de echivoc regula curentă privind exceptarea tuturor actelor Băncii Naționale a Moldovei de la efectuarea expertizei juridice, precum și pentru a conferi precizie prevederilor care vizează cazurile și condițiile în care expertiza juridică este obligatorie, propunem revizuirea redacției propuse la art. 37 alin. (5) și completarea art. 37 cu aliniatul (5¹), după cum urmează:</p> <p>„(5) Prin derogare de la alin. (1) - (2), proiectele actelor normative elaborate de Banca Națională a Moldovei și Comisia Națională a Pieței Financiare nu se supun expertizei juridice.</p> <p>(5¹) Fără a aduce atingere prevederilor alin. (5), proiectele actelor normative prevăzute la art. 6 lit. e) și f) se expediază- Ministerului Justiției pentru efectuarea expertizei juridice dacă:</p> <p>a) vizează drepturile și libertățile garantate prin Constituție și reglementează mecanismul organizațional-juridic de realizare a lor;</p>	<p>Proiectul de lege prevede modificarea art. 37 alin. (5) în care sunt înglobate propunerile BNM.</p>
---	--	--	--

	<p>(6) Proiectele actelor normative ale autorităților administrației publice locale se supun expertizei juridice în cadrul subdiviziunilor specializate ale acestora.</p> <p>(7) Obiecțiile și propunerile Ministerului Justiției privind respectarea standardelor în domeniul drepturilor omului, precum și a normelor de tehnică legislativă, se reflectă în versiunea finală a proiectului actului normativ. Respingerea obiecțiilor și propunerilor Ministerului Justiției trebuie motivată în sinteză.</p>		<p>b) poartă caracter interdepartamental, fiind executorii pentru alte autorități publice, precum și pentru întreprinderile, instituțiile și organizațiile care nu sunt subordonate autorităților publice care le-au elaborat sau emis.”.</p>	
	<p>Articolul 38. Termenele de efectuare a expertizelor</p> <p>(1) Proiectele actelor normative sînt supuse expertizei în termen de 10 zile lucrătoare. Curgerea termenului începe din ziua înregistrării proiectului la autoritatea sau instituția care efectuează expertiza sau, în cazul circulației documentelor doar în formă electronică, din ziua publicării proiectului actului normativ în Sistemul informațional pentru efectuarea expertizei.</p> <p>(2) În cazul în care proiectul este voluminos sau complex ori dacă se cere studierea unor materiale suplimentare, termenele pentru efectuarea expertizelor pot fi prelungite pînă la 30 de zile lucrătoare, cu informarea autorului proiectului actului normativ.</p>	<p>21. Articolul 38 va avea următorul cuprins:</p> <p>„Articolul 38. Termenele de întocmire a avizelor, de formulare a recomandărilor și de efectuare a expertizelor</p> <p>(1) Termenul general pentru avizarea, formularea recomandărilor și expertizarea proiectului actului normativ este de 10 zile lucrătoare.</p> <p>(2) Proiectul actului normativ elaborat de deputații în Parlament se avizează, se consultă public și se expertizează în termenele stabilite în conformitate cu prevederile Regulamentului Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996.</p> <p>(3) În funcție de complexitatea proiectului actului normativ, termenul de examinare poate fi restrâns la cel mult jumătate sau</p>	<p>Deputat Vasile GRĂDINARU, amendament:</p> <p>La art. 38 alin. (1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Termenul general pentru avizarea și expertizarea proiectului actului normativ este de 10 zile lucrătoare. Termenul pentru formularea recomandărilor este de cel puțin 10 zile lucrătoare, dar nu mai mult decît termenul indicat de autorul proiectului actului normativ.</p> <p>Direcția generală juridică</p> <p>Cu referire la termenele de întocmire a avizelor, de formulare a recomandărilor și de efectuare a expertizelor, ținem să informăm despre dezacordul în legătură cu stabilirea termenului general de 10 zile pentru întocmirea avizelor,</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>La art. 38 alin. (1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) Termenul general pentru avizarea și expertizarea proiectului actului normativ este de 10 zile lucrătoare. Termenul pentru formularea recomandărilor este de cel puțin 10 zile lucrătoare, dar nu va depăși termenul indicat de autorul proiectului actului normativ.</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Art. 38 stabilește termenele generale de întocmire a avizelor, de formulare a recomandărilor și de efectuare a expertizelor. Derogările de la acest termen se conțin în legislația conexă.</p>

<p>Termenele respective nu pot fi prelungite dacă necesitatea elaborării actului normativ derivă dintr-un document de politici avînd un termen de executare restrîns.</p>	<p>prelungit cu pînă la 10 zile lucrătoare. În cazul prelungirii termenului de examinare, trebuie informat autorul proiectului actului normativ.</p> <p>(4) Avizele, recomandările și rapoartele de expertiză la proiectul actului normativ se remit autorului proiectului sau autorității responsabile cel târziu în ultima zi a termenului stabilit pentru avizare/expertiză.</p> <p>(5) Curgerea termenelor începe în ziua următoare zilei intrării și înregistrării proiectului actului normativ la autoritatea sau instituția care efectuează avizarea/expertiza ori, în cazul circulației documentelor în formă electronică, în ziua următoare zilei publicării proiectului în Sistemul informațional pentru avizare sau, după caz, expertizare.</p> <p>(6) Neprezentarea avizelor și/sau recomandărilor în termenul stabilit de prezenta lege nu împiedică definitivarea și promovarea proiectului actului normativ.”</p>	<p>formularea recomandărilor și efectuarea expertizelor (a se vedea alin.(1) și (3)). Considerăm termenul de 10 zile unui foarte restrîns, în special în cazurile când proiectele de acte normative sunt proiecte de legi integrale, sunt complexe și voluminoase și necesită examinare minuțioasă. Stabilirea unui termen mic va avea drept consecință întocmirea unor avize formale, care nu vor întruni trăsăturile calitative ale unui act normativ (accesibilitate, previzibilitate și claritate). În aceeași ordine de idei, reamintim despre Hotărârea Parlamentului nr.149/2023 privind aprobarea Platformei de dialog și participare civică la procesul decizional al Parlamentului prin care s-a stabilit expres că „Consultarea părților interesate asupra proiectelor de acte normative se efectuează în conformitate cu Regulamentul Parlamentului, cu Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, cu Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative și cu prezenta hotărâre. Termenul de prezentare a recomandărilor este de 15 zile lucrătoare de la data publicării proiectului de act normativ pe pagina web oficială a Parlamentului, în cazul în care comisia permanentă nu stabilește alt termen rezonabil.”</p> <p>La alin.(2), cu privire la inițiativele legislative ale deputaților, reiterăm</p>	
---	--	--	--

			<p>opinia expusă la art.32, cu completarea că aceleași etape de legiferare parcurg și inițiativele Președintelui Republicii Moldova.</p> <p>Banca Națională a Moldovei La art. XI pct. 21, cu referire la modificările propuse la art. 38 din Legea nr. 100/2017, atenționăm că termenul aplicabil Băncii Naționale a Moldovei pentru avizarea proiectelor de acte normative este unul special, de 30 zile, consacrat în art. 6 alin. (3) din Legea nr. 548/1995.</p>	<p>Derogările de la termenul general se conțin în legislația conexasă.</p>
<p>Articolul 39. Definitivarea proiectului (1) Autorul proiectului studiază obiecțiile și propunerile prezentate în cadrul avizării și al expertizelor, recomandările recepționate în urma consultării publice și, după caz, obiecțiile și propunerile expertizei de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene și decide asupra acceptării sau respingerii motivate a acestora.</p>	<p>22. La articolul 39, alineatul (1) va avea următorul cuprins: „(1) Autorul proiectului studiază obiecțiile, propunerile și recomandările prezentate în cadrul avizării și consultării publice, constatările și concluziile rapoartelor de expertiză și decide asupra acceptării totale sau parțiale ori respingerii acestora, cu motivarea în sinteză a deciziei.”</p>	<p>Direcția generală juridică Ținând cont de faptul că cuvintele „propunerile” și „recomandările” sunt sinonime, cuvântul „propuneri” se va exclude.</p>	<p>Nu se acceptă. Legea nr. 100/2017 conține ambele noțiuni.</p>	
<p>Articolul 40. Dosarul de însoțire a proiectului actului normativ Proiectul actului normativ este prezentat autorității publice cu competență de adoptare, aprobare sau emiteră împreună cu dosarul de însoțire, care conține: a) nota informativă; b) după caz, raportul de analiză <i>ex ante</i> sau analiza impactului de reglementare;</p>	<p>23. Articolul 40 va avea următorul cuprins: „Articolul 40. Dosarul de însoțire a proiectului actului normativ Proiectul actului normativ este prezentat autorității publice cu competență de adoptare, aprobare sau emiteră împreună cu dosarul de însoțire, care conține: a) nota de fundamentare;</p>	<p>Direcția generală juridică Propunem următoarea redacție a lit.d): „d) sinteza obiecțiilor și recomandărilor, conform Anexei nr.2 la prezenta lege”.</p>	<p>Nu se acceptă.</p>	

<p>c) avizele și recomandările, în original, recepționate în cadrul avizării și consultărilor publice;</p> <p>d) rapoartele de expertiză, în original;</p> <p>e) sinteza obiecțiilor și propunerilor autorităților publice și sinteza recomandărilor reprezentanților societății civile, dacă există, indicându-se acceptarea sau argumentarea respingerii propunerilor, obiecțiilor și recomandărilor;</p> <p>f) declarația de compatibilitate a Centrului de Armonizare a Legislației, precum și tabelul de concordanță actualizat, pentru proiectele marcate cu sigla „UE”;</p> <p>g) tabelul comparativ, în care să fie reflectate reglementările în vigoare și modificările propuse, pentru proiectele care conțin modificări la actele normative în vigoare;</p> <p>h) alte materiale, după caz, în baza cărora a fost elaborat proiectul de act normativ.</p>	<p>b) avizele și recomandările recepționate în cadrul avizării și consultărilor publice;</p> <p>c) rapoartele de expertiză;</p> <p>d) sinteza;</p> <p>e) tabelul de concordanță actualizat, pentru proiectele actelor normative cu relevanță UE;</p> <p>f) tabelul comparativ, conform modelului indicat în anexa nr. 3;</p> <p>g) alte materiale, după caz, în baza cărora a fost elaborat proiectul actelor normativ.”</p>		
<p>Articolul 44. Clauza de adoptare a actului normativ și clauza de armonizare</p> <p>(4) Clauza de armonizare este obligatorie pentru toate proiectele actelor normative cu sigla „UE”.</p>	<p>26. La articolul 44, alineatul (4) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(4) Clauza de armonizare este obligatorie pentru toate proiectele actelor normative cu relevanță UE. Pentru proiectele actelor normative de modificare care au relevanță UE, clauza de armonizare se inserează în proiectul actului normativ de modificare și, după caz, se</p>	<p>Banca Națională a Moldovei</p> <p>La art. XI pct. 44 din proiectul de lege, cu referire la nota de fundamentare care trebuie să însoțească un proiect de act normativ, în ceea ce privește informația care se va include la Compartimentul 6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ, alineatul patru prevede „Se va include site-ul</p>	<p>Nu se acceptă.</p>

		completează clauza de armonizare a actului normativ de bază cu actele juridice europene noi transpuse sau cu noi trimiteri la elementele structurale ale actului UE transpus.”	web oficial unde a fost publicat anunțul privind inițierea elaborării proiectului și informația privind recomandările/contribuțiile recepționate.”. În opinia noastră, norma va fi una confuză, deoarece nu este clară amploarea informației și anume dacă urmează să includă denumirile părților interesate care au transmis recomandări/contribuții, conținutul acestora și comentariile autorului privind acceptarea lor. Prezentarea detaliată a acestei informații creează impresia necesității incorporării unei sinteze în textul notei de fundamentare.	
	<p>Articolul 52. Punctul (3) Pentru interpretare corectă și aplicare comodă, punctele pot fi divizate în subpuncte sau alineate. Subpunctele sînt însemnate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de o paranteză, și se evidențiază printr-o ușoară retragere spre dreapta de la alinierea textului pe verticală. Subpunctul poate conține diviziuni însemnate succesiv, de regulă, cu litere latine mici urmate de o paranteză. Dacă diviziunile punctului nu sînt însemnate cu litere sau numere, alineatele se evidențiază printr-o ușoară retragere spre dreapta de la alinierea textului pe verticală.</p>	<p>29. La articolul 52, alineatul (3) va avea următorul cuprins: „(3) Pentru interpretare corectă și aplicare comodă, punctele pot fi divizate în subpuncte sau alineate, numerotate prin adăugarea consecutivă a cifrelor arabe, până la gradul de detaliere necesar, și evidențiate printr-o ușoară retragere spre dreapta de la alinierea textului pe verticală.”</p>	<p>Deputat Vasile GRĂDINARU, amendament: La art. 52 alin. (3) textul „, și se evidențiază printr-o ușoară retragere spre dreapta de la alinierea textului pe verticală” se exclude.</p>	<p>Se acceptă. La articolul 52 alineatul (3) va avea următorul cuprins: „(3) Pentru interpretare corectă și aplicare comodă, punctele pot fi divizate în subpuncte care se numerotează prin adăugarea consecutivă a cifrelor arabe, până la gradul de detaliere necesar.”</p>

	<p>Articolul 53. Gruparea elementelor structurale ale actului normativ</p>	<p>30. Articolul 53 se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins: „(5) Elementele structurale complexe nu pot fi constituite dintr-un singur articol sau punct.”</p>	<p>Deputat Vasile GRĂDINARU, amendament: Punctul 30 din proiect prin care se modifică art. 53 se exclude.</p> <p>Direcția generală juridică Îl considerăm inutil și urmează a fi exclus, or alin.(1) al art.53 stabilește că în funcție de complexitatea actului normativ, elementele structurale ale actului normativ pot fi grupate în [...] articole și puncte, paragrafe și/sau subsecțiuni ș.a. Mai mult, reținem că nici un element structural al actului normativ nu poate fi constituit dintr-un singur clement structural inferior.</p>	<p>Se acceptă. Punctul 30 din proiect prin care se modifică art. 53 se exclude.</p> <p>Se acceptă. Punctul 30 din proiect prin care se modifică art. 53 se exclude.</p>
	<p>Articolul 54. Limbajul, ortografia și punctuația actului normativ (2) Autorul proiectului actului normativ prezintă textul proiectului autorității publice cu competență de adoptare, aprobare sau emitere în limba română, cu traducerea acestuia, după caz, în limba rusă. Proiectele actelor normative ale unității administrative teritoriale cu statut juridic special se elaborează în limba română și în una din limbile oficiale de pe teritoriul acesteia. Traducerea proiectului actului normativ într-o limbă de circulație internațională este asigurată, în caz de necesitate, de către autoritatea publică cu competență de adoptare, aprobare sau emitere.</p>	<p>31. La articolul 54, alineatul (2) va avea următorul cuprins: „(2) Autorul proiectului actului normativ prezintă textul proiectului autorității publice cu competență de adoptare, aprobare sau emitere în limba română. Proiectele actelor normative ale unității teritoriale autonome cu statut juridic special se elaborează în limba română și în limba minorității naționale de pe teritoriul acesteia.”</p>	<p>Deputat Vasile GRĂDINARU, amendament: Punctul 31 din proiect prin care se modifică art. 54 alin. (2) se exclude.</p> <p>Minority Youth Moldova Призываем отказаться от внесения этих изменений, так как они приведут к нарушению права на участие в ведении публичных (общественных) дел и в доступе к информации как на национальном, так и местном уровне. Во-первых, данные изменения значительно сократят возможность своевременного вклада национальных меньшинств, а также беженцев из других стран, особенно из Украины, в процесс</p>	<p>Se exclude.</p> <p>Punctul 31 din proiect prin care se modifică art. 54 alin. (2) se exclude.</p>

	<p>(3) În cazul în care apar discrepanțe între textul în limba română și traducerea acestuia în altă limbă, prevalează prevederile stabilite de textul în limba de stat.</p>		<p>консультаций, отслеживания изменений и принятия решений. Во-вторых, данные предложения противоречат Закону об особом правовом статусе Гагаузии № 344 от 24.12.1994 (ст. 3), на основе которого на территории автономного образования функционируют три официальных языка - румынский, гагаузский и русский, а также гарантируется функционирование других языков. В-третьих, согласно ст. 32 (21), “проекты нормативных актов, касающиеся статуса автономного территориального образования Гагаузия и/или полномочий его органов власти, направляются на согласование Народному Собранию автономного территориального образования Гагаузия”. Считаем, что данная редакция нормы требует мнения и согласования с органами автономного образования до её принятия, в том числе учитывая функционирование трёх официальных языков на данной территории.</p>	
	<p>Articolul 55. Trimiterea la alte acte normative (1) Reglementările de același nivel și avînd același obiect de reglementare se cuprind, de regulă, într-un singur act normativ. În cazul</p>	<p>32. Articolul 55: denumirea va avea următorul cuprins: „Trimiterea la actele normative sau la elementele structurale ale acestora”;</p>	<p>Deputat Vasile GRĂDINARU, amendament: alineatul (4) va avea următorul cuprins: „(4) În cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este</p>	<p>Se acceptă parțial. alineatul (4) va avea următorul cuprins: „(4) În cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ sau</p>

<p>în care proiectul actului normativ cuprinde prevederi ce se regăsesc în alte acte normative în vigoare, se face trimitere expresă la actul normativ care le conține.</p> <p>(2) Trimiterea la normele altui act normativ se poate face la întregul său conținut sau doar la o reglementare distinctă.</p> <p>(3) Nu se admite trimiterea la o altă normă de trimitere.</p> <p>(4) În cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ, pentru evitarea reproducerii acesteia, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, fără a se indica că elementul respectiv face parte din același act normativ.</p> <p>(5) În cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în alt act normativ, pentru evitarea reproducerii normelor complementare, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, indicându-se denumirea, numărul și anul adoptării, aprobării sau emiterii actului citat.</p>	<p>la alineatul (1), cuvintele „în vigoare” se exclud;</p> <p>alineatul (3) se completează cu textul „, precum și trimiterea la un act normativ de nivel inferior”;</p> <p>alineatul (4) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(4) În cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în același act normativ sau element structural, pentru evitarea reproducerii acestora, se face trimitere la norma juridică relevantă fără a se indica că aceasta face parte din același act normativ sau element structural.”</p>	<p>stabilită în același act normativ sau element structural, pentru evitarea reproducerii acestora se face trimitere la norma juridică relevantă fără a se indica că aceasta face parte din același act normativ sau element structural, cu excepția cazurilor când în același element structural se face trimitere la alt act normativ sau alt element structural.”</p>	<p>element structural, pentru evitarea reproducerii acestora se face trimitere la norma juridică relevantă fără a se indica că aceasta face parte din același act normativ sau element structural, cu excepția cazurilor în care această precizare este necesară pentru a exclude orice echivoc.”</p>
<p>Articolul 56. Intrarea în vigoare a actelor normative</p> <p>(1) Actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ,</p>	<p>33. Articolul 56:</p> <p>alineatul (2) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Legile care modifică Codul fiscal, Codul vamal, legile de punere în aplicare a titlurilor Codului fiscal și a legilor ce țin de politica bugetar-</p>	<p>Deputat Vasile GRĂDINARU, amendament: Intervenția care se referă la alineatul (7) se exclude.</p> <p>Direcția generală juridică</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Intervenția care se referă la alineatul (7) se exclude.</p>

<p>care nu poate fi anterioară datei publicării.</p> <p>(2) Pentru legile care modifică <u>Codul fiscal</u>, <u>Codul vamal</u> și <u>Legea nr.1380/1997</u> cu privire la tariful vamal, precum și pentru legile de punere în aplicare a titlurilor Codului fiscal și a legilor ce țin de politica fiscală, data intrării în vigoare trebuie să survină nu mai devreme de 6 luni de la data publicării legilor respective.</p> <p>(3) Intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective.</p> <p>(4) Actele normative se publică, în condițiile legii, în Registrul de stat al actelor juridice, precum și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau, după caz, în monitoarele oficiale ale raioanelor, municipiilor și ale unităților teritoriale autonome cu statut juridic special ori în Registrul actelor locale.</p> <p>(5) Actele normative pot fi aduse la cunoștință persoanelor și prin publicarea acestora pe paginile web</p>	<p>fiscală și vamală, precum și alte legi care stabilesc obligații, cerințe sau interdicții pentru desfășurarea activității de întreprinzător intră în vigoare după 6 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.”;</p> <p>se completează cu alineatul (3¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„(3¹) Data intrării în vigoare a actului normativ publicat poate fi modificată doar până la survenirea momentului intrării în vigoare a acestuia.”;</p> <p>la alineatul (5), cuvintele „paginile web” se substituie cu cuvintele „site-urile web”;</p> <p>alineatul (7) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(7) Autoritatea publică cu competență de adoptare, aprobare sau emitere a actului normativ asigură traducerea în limba rusă a acestuia în termen de până la 1 lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, dar nu mai târziu de data intrării în vigoare a acestuia. Traducerea actului normativ în limba rusă se publică în Registrul de stat al actelor juridice în versiune consolidată.”</p>	<p>Cu referire la traducerea actelor normative în limba rusă.</p> <p>Ținem să evidențiem că, statutul și rolul limbii de stat are funcția de asigurare a comunicării interetnice și integrarea minorităților lingvistice în spațiul cultural, lingvistic și social al Republicii Moldova. Având o societate bazată pe diversitate etnică și lingvistică, în vederea respectării standardelor internaționale privind minoritățile naționale, statul a întreprins măsuri concrete pentru a satisface necesitățile cetățenilor ce nu posedă limba română, oferind prin Programul național privind învățarea limbii române de către minoritățile naționale, inclusiv populația adultă, pentru anii 2023-2025, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 115/2023, oportunitatea studierii limbii române de către aceștia.</p> <p>Traducerea în limba rusă a actelor normative urmează a fi analizată prin prisma relevanței juridice a actului normativ tradus în limba rusă și a scopului urmărit prin traducere. Traducerea actului normativ în limba rusă urmărește scopul asigurării accesului publicului vorbitor de limbă rusă la conținutul actului normativ pentru o mai bună înțelegere a acestuia. Accentuăm că actul normativ tradus în limba rusă nu poate fi luat drept bază la valorificarea rapoartelor sociale prin acte</p>	
---	---	--	--

oficiale ale autorităților publice sau prin afișarea lor în locuri autorizate.

(6) În actul normativ adoptat, aprobat sau emis nu pot fi efectuate redactări, cu excepția redactării greșelilor gramaticale și de punctuație, depistate ulterior, care nu modifică conținutul sau sensul prevederilor actului normativ.

(7) Actele normative se traduc în limba rusă la etapa de publicare a acestora în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

administrative sau la exercitarea justiției. În acest context, traducerea actelor normative în limba rusă îndeplinește un rol social de acces la informație și nu unul juridic de valorificare a drepturilor și libertăților persoanelor.

Proiectul de lege, prin noua redacție a alin.(7) al art.56 din lege, obligă „autoritatea publică cu competența de adoptare, aprobare sau emitere a actului normativ să asigure traducerea în limba rusă a acestuia în termen de până la 1 lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, dar nu mai târziu de data intrării în vigoare a acestuia”. Din conținutul noilor reglementări rezultă condiționarea intrării în vigoare a legii cu traducerea acesteia în limba rusă, lucru care nu este nici necesar, nici oportun. Or, rolul limbii ruse nu poate fi echivalat cu rolul limbii de stat, oricât de largă n-ar fi aria de folosire a acesteia.

Considerăm relevant ca traducerea actelor normative să fie asigurată într-un termen rezonabil de la publicarea acestora în limba română, încât să asigure funcția de informare și nu trebuie să condiționeze intrarea în vigoare a actului normativ.

Redacția alineatului analizat îl considerăm împovăraător or, practica arată că obligarea autorității publice să asigure traducerea în limba rusă a

			<p>actelor normative în termen de până la o lună, generează un șir de probleme conexe, și anume :</p> <p>probleme de discriminare a vorbitorilor de alte limbi (nerespectarea angajamentului de a garanta diversitatea lingvistică, ceea ce duce la intoleranță și discriminare și tulbură buna conviețuire tradițională dintre grupurile etnice din Republica Moldova);</p> <p>devine o povară pentru autorități (în lipsa traducătorilor specializați, a resurselor financiare și administrative);</p> <p>pentru Secretariatul Parlamentului volumul traducerilor va crește considerabil și va fi necesară angajarea specialiștilor noi în traduceri;</p> <p>se conturează riscul ca prevederile legii să rămână nerealizate.</p> <p>În acest context, se consideră relevant pentru perioada de acțiune a Programului național privind învățarea limbii române de către minoritățile naționale, traducerile actelor normative ale Parlamentului, Guvernului și Președintelui, să fie asigurate de către Cancelaria de Stat, astfel în această perioadă să fie asigurat accesul publicului vorbitor de limbă rusă la conținutul actului normativ pentru o mai bună înțelegere a acestuia. Un alt argument în acest</p>	
--	--	--	---	--

			<p>sens ar fi intenția Cancelariei de Stat de a crea Serviciul de traduceri.</p> <p>Sub alt aspect urmează a fi examinată oportunitatea traducerii actelor normative armonizate. În legătură cu acordarea Republicii Moldova a statutului de țară candidată la UE și deschiderea negocierilor de aderare, apreciem necesar de a menționa că traducerea actelor normative capătă o abordare mai largă odată cu asumarea obligației de armonizare a legislației, fapt care impune țării candidate obligativitatea traducerii actelor normative armonizate în limba engleză, care este una din limbile de lucru ale Uniunii Europene.</p> <p>Minority Youth Moldova Призываем отказаться от внесения этих изменений, так как они ведут к ограничению прав национальных меньшинств и лиц, не владеющих румынским языком, в доступе к официальной информации, представляющей общественный интерес - официально опубликованному законодательству, а также эффективному их участию в процессе принятия решений.</p>	<p>Intervenția care se referă la alineatul (7) se exclude.</p>
	<p>Articolul 62. Modificarea actului normativ (1) Modificarea actului normativ constă în schimbarea oficială a</p>	<p>37. Articolul 62: la alineatul (1), cuvântul „părți” se substituie cu cuvântul „elemente”;</p>	<p>Deputat Vasile GRĂDINARU, amendament: la alineatul (1), textul „realizată prin modificări, excluderi sau</p>	<p>Se acceptă parțial. Alineatul (1) va avea următorul cuprins:</p>

<p>textului actului, inclusiv a dispozițiilor finale sau tranzitorii, realizată prin modificări, excluderi sau completări ale unor părți din text.</p> <p>(2) Pentru exprimarea normativă a intenției de modificare a actului normativ se indică expres actul normativ vizat, cu toate elementele de identificare necesare, iar dispoziția propriu-zisă se formulează utilizându-se sintagma „se modifică după cum urmează:”, urmată de redarea modificărilor. Pot fi reproduse într-o nouă redacție elementele structurale ale actului normativ sau unele părți ale acestora.</p> <p>(3) În cazul în care se abrogă integral textul unei părți, cărți, unui titlu, capitol, unei secțiuni, subsecțiuni, unui paragraf, punct, articol, alineat, subpunct, unei litere sau al diviziunii acesteia, numărul sau litera cu care este însemnat elementul respectiv nu se atribuie altor elemente structurale din șirul dat.</p>	<p>la alineatul (2), ultima propoziție se exclude;</p> <p>se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:</p> <p>„(2¹) În cazul completării actului normativ cu unul sau mai multe elemente structurale noi, acestea primesc numărul părții, cărții, titlului, capitolului, secțiunii, subsecțiunii, paragrafului, articolului, alineatului, punctului, subpunctului, literei sau al diviziunii acesteia, după care se adaugă indicii respectivi.”</p>	<p>completări ale unor părți din text” se substituie cu textul „realizată prin modificări, completări, abrogări sau excluderi ale unor elemente structurale sau părți din text”</p> <p>articolul 2 alineatul (2¹) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2¹) În cazul completării actului normativ cu unul sau mai multe elemente structurale noi, acestea primesc numărul sau litera elementului structural de același tip (parte, carte, titlu, capitol, secțiune, subsecțiune, paragraf, articol, alineat, punct, subpunct, literă sau diviziune a acesteia) care le precedă, la care se adaugă indicii respectivi.”</p> <p>Direcția generală juridică</p> <p>Propunem ajustarea prevederilor ce țin de tehnica legislativă, astfel încât modificarea actelor să fie realizată prin schimbarea și redarea într-o formulare nouă a întregului element structural (de ex. alineat, articol etc.), dar nu prin substituirea, excluderea unor cuvinte, cifre, sintagme ori prin completarea cu unele cuvinte, enunțuri. O astfel de modalitate de operare a modificărilor va permite o înțelegere mai facilă și mai exactă a intenției normative, va exclude erorile tehnice care apar la modificarea fragmentară a actelor</p>	<p>„(1) Modificarea actului normativ constă în schimbarea oficială a textului actului, inclusiv a dispozițiilor finale sau tranzitorii, realizată prin modificări, completări sau excluderi ale unor elemente structurale sau părți din text.”</p> <p>Articolul 2 alineatul (2¹) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2¹) În cazul completării actului normativ cu unul sau mai multe elemente structurale noi, acestea primesc numărul sau litera elementului structural de același tip (parte, carte, titlu, capitol, secțiune, subsecțiune, paragraf, articol, alineat, punct, subpunct, literă sau diviziune a acesteia) care le precedă, la care se adaugă indicii respectivi.”</p> <p>Alineatul (1) se expune în redacție nouă. A se vedea supra.</p>
--	---	--	--

			<p>normative, mai mult utilizarea unor astfel de tehnici la operarea modificărilor în actele normative este în consonanță cu practica UE preluată de România și de alte state ale UE.</p> <p>Considerăm alin. (2¹) irelevant pentru textul proiectului de lege, această normă se recomandă a fi inclusă în Ghidul privind regulile de tehnică legislativă.</p>	Nu se acceptă.
	<p>Articolul 63. Condițiile generale de modificare a actului normativ</p> <p>(4) Dacă adoptarea, aprobarea sau emiterea unui act normativ presupune modificarea ulterioară a altor acte normative, modificările respective se includ, în ordine cronologică, într-un proiect separat de modificare a cadrului normativ conex, care se prezintă împreună cu proiectul actului normativ de bază, sau se includ în dispozițiile tranzitorii ale actului normativ de bază.</p> <p>(5) În cazul în care proiectul de modificare a cadrului normativ conex, prevăzut la alin.(4), nu poate fi prezentat odată cu proiectul actului normativ de bază, acesta va fi prezentat nu mai târziu de 6 luni de la data adoptării, aprobării sau elaborării actului de bază, dacă în dispozițiile finale ale acestuia nu este indicat un alt termen.</p>	<p>38. Articolul 63:</p> <p>la alineatul (4), cuvântul „tranzitorii” se substituie cu cuvântul „finale” și se completează cu o propoziție cu următorul cuprins: „Dacă urmează a fi modificate mai mult de două acte normative, lista acestora se expune în anexa la proiectul actului normativ de bază.”;</p> <p>la alineatul (5), cuvântul „elaborării” se substituie cu cuvântul „emiterii”.</p>	<p>Direcția generală juridică</p> <p>Pentru un spor de claritate considerăm necesară reglementarea prezentei situații în cuprinsul art.63 al Legii nr.100/2017 și care ar putea avea următorul cuprins:</p> <p>„Dacă se modifică mai multe acte normative, modificările se expun, de regulă, în ordinea cronologică a anului și datei adoptării actelor normative modificate. în cazul modificării unei legi de bază și, respectiv, a legilor conexe, se expun cu prioritate modificările din legea de bază, iar modificările în legile conexe se expun în ordinea cronologică a anului și datei adoptării.”</p>	Nu se acceptă.
		40. Se completează cu articolul 70 ¹ cu următorul cuprins:	Direcția generală juridică	Nu se acceptă.

	<p>„Articolul 70¹. Rectificarea actului normativ</p> <p>(1) În cazul în care, după publicarea actului normativ, se descoperă erori materiale în cuprinsul acestuia, dar care nu modifică conținutul sau sensul prevederilor actului normativ, se procedează la publicarea, în condițiile legii, a unei note cuprinzând rectificările necesare.</p> <p>(2) Rectificarea se efectuează la cererea autorității publice care a adoptat, a aprobat sau a emis actul normativ.”</p>	<p>În alin.(1) cuvântul „materiale” se va exclude.</p>	
<p>Articolul 74. Încetarea acțiunii actului normativ</p> <p>(1) Acțiunea actului normativ încetează dacă:</p> <p>a) actul este abrogat;</p> <p>b) actul este declarat neconstituțional sau, după caz, ilegal prin hotărâre definitivă a instanței competente;</p> <p>c) termenul de aplicare a actului a expirat;</p> <p>d) actul s-a consumat;</p> <p>e) actul a devenit desuet.</p> <p>(2) În cazul prevăzut la alin.(1) lit.c), autoritatea emitentă poate interveni pentru a preveni încetarea acțiunii actului normativ.</p>	<p>41. La articolul 74, alineatul (2) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) În cazul actelor normative pentru care este stabilit expres un termen de aplicare, autoritatea emitentă poate interveni cu modificări pentru a preveni încetarea acțiunii actului normativ respectiv doar până la expirarea termenului de aplicare.”</p>	<p>Direcția generală juridică</p> <p>Evidențiem drept defectuoasă formularea „autoritatea emitentă poate interveni cu modificări pentru a preveni încetarea acțiunii actului normativ”, or constatăm că este vorba de intrarea în vigoare /aplicare a unui act de la o dată concretă prevăzută în textul legii și nicidecum despre încetarea acțiunii actului.</p>	<p>Nu se acceptă.</p>
<p>Articolul 75. Monitorizarea implementării prevederilor actelor normative</p> <p>(2) Monitorizarea implementării prevederilor actului normativ se</p>	<p>42. Articolul 75:</p> <p>se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:</p>	<p>Banca Națională a Moldovei</p> <p>La art. XI pct. 42, cu referire la modificarea articolului 75, alineatul (3) din Legea nr.100/2017, propunem substituirea textului „se elaborează de</p>	<p>Nu se acceptă.</p>

<p>efectuează de către instituția responsabilă de implementarea acestora cel târziu după 2 ani de la data intrării în vigoare a actului respectiv. Mecanismul de monitorizare a implementării actelor normative este stabilit de către Guvern.</p> <p>(3) Prin derogare de la alin.(2), mecanismul de monitorizare a implementării prevederilor actelor normative ale Băncii Naționale a Moldovei și ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare se elaborează de instituțiile respective și se aprobă de către Parlament, cu avizul Guvernului.</p> <p>(4) La încheierea monitorizării implementării prevederilor actului normativ, instituția responsabilă de monitorizare întocmește raportul de monitorizare conform metodologiei aprobate de către Guvern. Dacă, în urma monitorizării implementării prevederilor actului normativ, s-a constatat necesitatea operării unor modificări în actul normativ ori a elaborării sau modificării cadrului normativ complementar, rezultatele raportului de monitorizare servesc drept studiu de cercetare pentru fundamentarea necesității elaborării unor noi reglementări.</p>	<p>„(1¹) La selectarea actelor normative care urmează a fi monitorizate se ține cont de:</p> <p>a) importanța domeniului de reglementare a actului normativ monitorizat conform realităților social-economice și programelor de guvernare;</p> <p>b) obiectivele Planului de acțiuni pentru aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană;</p> <p>c) solicitările autorităților și instituțiilor publice responsabile de implementare, solicitările sectorului privat, informația difuzată în mass-media;</p> <p>d) practica procedurilor administrative și practica judiciară, după caz.”;</p> <p>alineatul (2) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(2) Monitorizarea implementării prevederilor actului normativ se efectuează de către instituția responsabilă de implementarea acestora, conform mecanismului stabilit de Guvern. Procesul de monitorizare a implementării actului normativ se inițiază după aplicarea prevederilor acestuia pe parcursul a cel puțin 2 ani sau mai devreme în cazurile stabilite de Guvern.”;</p> <p>la alineatul (4), cuvintele „drept studiu de cercetare” se exclud.</p>	<p>instituțiile respective și se aprobă de către Parlament, cu avizul Guvernului” cu cuvintele „se elaborează și se aprobă de instituțiile respective”. Propunerea este înaintată în scopul simplificării procedurii de aprobare a mecanismului de monitorizare a implementării prevederilor actelor normative ale Băncii Naționale a Moldovei și ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare, precum și asigurarea respectării competențelor de bază ale Parlamentului. Propunerea a fost expusă în avizul inițial al Băncii Naționale a Moldovei nr. 31-002/128/5600 din 18.10.2023 și reflectă dezideratul de simplificare a procedurii de aprobare a mecanismului de monitorizare a implementării prevederilor actelor normative ale Băncii Naționale a Moldovei, precum și asigurarea respectării atribuțiilor de bază ale Parlamentului, consfințite în art. 66 al Constituției.</p>	
---	---	---	--

	<p>Articolul 78. Aplicarea normelor de tehnică legislativă proiectelor de acte normative cu privire la încheierea, suspendarea, denunțarea sau stingerea tratatelor internaționale</p> <p>(2) Denumirea proiectului actului normativ, precum și conținutul acestuia vor cuprinde denumirea integrală și data adoptării. După caz, prin denumire se va exprima ideea de încheiere, suspendare, denunțare sau stingere a tratatului internațional.</p>	<p>43. La articolul 78 alineatul (2), cuvintele „și data” se substituie cu textul „, data și, după caz, locul”.</p>	<p>Direcția generală juridică</p> <p>În ceea ce privește reglementarea în art.78, a modului de aplicare a normelor de tehnică legislativă asupra proiectelor de acte cu privire la tratatele internaționale, considerăm judicioasă ajustarea, în conformitate cu practica de redactare, a prevederilor alin.(2) din acest articol. Ținem să informăm, că actualmente, în practică data și locul încheierii/semnării tratatului internațional se indică în art.1 al actului normativ și nu în denumirea acestuia.</p>	<p>Nu se acceptă.</p>
			<p>Minority Youth Moldova</p> <p>Предлагаем дополнить Приложение № 1 Обоснованную записку пунктом 4.4 “Соблюдение прав человека” — это дополнение позволит проводить анализ законопроекта с точки зрения соблюдения прав человека и своевременно публиковать его для публичных обсуждений</p>	<p>Nu se acceptă.</p> <p>Art. 16 din Constituție garantează egalitatea în fața legii și a autorităților publice.</p>
	<p>Articolul 17. Expertiza juridică și înregistrarea de stat a actelor normative de reglementare ale Agenției</p> <p>(1) Până la înaintarea spre examinare de către Consiliul de administrație, în ședință publică, a proiectului unui act normativ de reglementare al Agenției, acesta se supune expertizei juridice. Expertiza juridică se efectuează de organul</p>	<p>Art. XII. – La articolul 17 din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 364-370, art. 620), cu modificările ulterioare, alineatele (3) și (4) se abrogă.</p>	<p>Deputat Vasile GRĂDINARU, amendament:</p> <p>Art. XII (Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică) va avea următorul cuprins:</p> <p>„Art. XII. – Articolul 17 din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 364-370, art. 620), cu modificările</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Art. XII (Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică) va avea următorul cuprins:</p> <p>„Art. X. – Articolul 17 din Legea nr. 174/2017 cu privire la energetică (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 480–482, art. 849), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:</p>

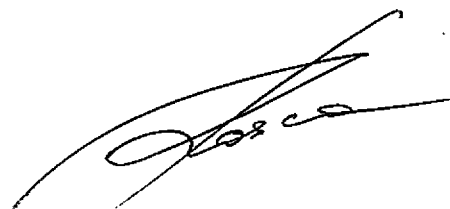
<p>central de specialitate al administrației publice în domeniul justiției.</p> <p>(2) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul justiției examinează proiectul actului normativ de reglementare al Agenției în termen de 10 zile de la data primirii acestuia. În cazul în care proiectul este voluminos sau complex ori dacă se cere studierea unor materiale suplimentare, termenele pentru efectuarea expertizelor pot fi prelungite până la 30 de zile lucrătoare, cu informarea Agenției. Termenele respective nu pot fi prelungite dacă necesitatea elaborării actului normativ derivă dintr-un document de politici având un termen de executare restrâns.</p> <p>(3) După aprobarea de către Consiliul de administrație a unui act normativ de reglementare, Agenția expediază actul normativ de reglementare respectiv organului central de specialitate al administrației publice în domeniul justiției pentru înregistrarea de stat. La actul normativ aprobat se anexează hotărârea de aprobare, nota informativă, analiza impactului de reglementare, sinteza recomandărilor recepționate în cadrul avizării și consultării publice, copiile avizelor primite și extrasul din procesul-verbal al ședinței Consiliului de</p>		<p>ulterioare, se modifică după cum urmează:</p> <p>alineatele (3) și (4) se abrogă;</p> <p>la alineatul (5) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(5) După efectuarea expertizei juridice, Agenția definitivează actul normativ și îl expediază pentru publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”.</p> <p>Direcția generală juridică</p> <p>Atenționăm că nota informativă nu conține argumente în favoare necesității abrogării alineatelor (3) și (4) ale art.17 din legea indicată. Mai mult, în contextul intenției de abrogare a alin.(4) este judicios de a examina conținutul art.17, în special a alin.(5) care face trimitere la termenul de 5 zile prevăzut la alin.(4), - care se propune a fi abrogat. În acest sens, considerăm că modificarea art.17 urmează a fi reexaminată în contextul observație expuse mai sus.</p>	<p>alineatele (3) și (4) se abrogă;</p> <p>alineatul (5) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(5) După efectuarea expertizei juridice, Agenția definitivează actul normativ și îl expediază pentru publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.”</p> <p>Se acceptă.</p> <p>Art. XII se expune în redacție nouă. A se vedea supra.</p>
--	--	---	--

administrație, în cadrul căreia a fost aprobat actul normativ de reglementare ce urmează a fi înregistrat.

(4) Organul central de specialitate al administrației publice în domeniul justiției înregistrează actul normativ de reglementare, aprobat de Consiliul de administrație, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la primirea acestuia și a materialelor aferente.

(5) În cazul în care organul central de specialitate al administrației publice în domeniul justiției nu înregistrează în termenul stabilit la alin.(4) actul normativ de reglementare al Agenției, acesta se consideră înregistrat, iar Agenția este în drept să-l expedieze pentru publicare în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Pentru asigurarea evidenței în Registrul de stat al actelor juridice a tuturor actelor normative de reglementare aprobate de Consiliul de administrație al Agenției, în cazul în care un act normativ de reglementare nu a fost înregistrat în termenul stabilit și se consideră înregistrat tacit, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul justiției este obligat să includă în Registrul de stat al actelor juridice actul respectiv, cu atribuirea numărului de înregistrare corespunzător. În termen de două zile

lucrătoare de la adresarea Agenției, organul central de specialitate al administrației publice în domeniul justiției îi comunică acesteia numărul de înregistrare atribuit actului respectiv.			
---	--	--	--

Veronica ROȘCA,
Președintele Comisiei